VÄKIVALTAA, DIKTATUURIA
JA ORJUUTTA VASTAAN!

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

RAUHAN, KANSANVALLAN
JA VAPAUDEN PUOLESTA!

Maanantaina heinäkuun 24 p. — Monday, July 24 ORGAN OF THE FINNISH AM. LEAGUE FOR DEMOCRACY — UP:n UUTISPALVELU — DAILY EXCEPT SAT. & SUN. — EST. 1905 **57:s vuosikerta - Volume LVII — No. 142 — 1961**

Khrushchev pulassa: kansa vaatii enemmän ruokaa

Sanavalmis pääministeri pakottunut turvautumaan Stalinin rankaisukeinoihin "laiskottelijoiden" suhteen

PARIISI — Pääministeri Khrushchevin päivät eivät ole läheskään niin suuta hymyyn vetäviä kuin miltä hän näyttää esiintyessään ulkomaalaisille taikka suurissa juhlatilaisuuksissa. Lähimpien omiensa joukossa hän on synkeä ja totinen — hän on joutunut vaikeaan pulaan, josta vapautuminen synnyttää epätoivoa.

Väistämättömänä tosiasiana pääministerillä on edessään kansan vaatimus: "Me tahdomme ruokaa syödäksemme!"

Eikä pääministeri enää pelastu pulastaan niillä suurilla julistuksillaan, kuinka kansa Amerikassa elää kurjuudessa ja kuinka Neuvostoliitossa on toimeentulo ja elämä kerrassaan loistavaa.

Eipä sillä, että pääministerillä olisi vaikeuksia asettamisessa seinää vasten sellaiset, jotka havaitaan olevien olojen moittijoiksi, niinkuin tehtiin myös Stalinin aikoina. Khrushchev kyllä pistää pisimmän sormen suuhunsa ja Stalinin tavalla toimittaa Siperian orjaleireille "työstä kieltäytyjät" 5—10 vuoteen. Näitä tuomioita annetaan vähäpätöisistäkin "rikoksista", kuten nyt siitäkin, että kieltäytyy tekemästä jotakin määrättyä työtä, jopa siitäkin, että koettaa hankkia parempipalkkaista työtä.

Khrushchevin talous rakoilee

On sanottava, että Khrushchevin talous ei rupea rakoilemaan, vaan se on jo epäonnistunut. Niin mm. sanoi eräs nuori venäläinen insinööri, eräs niistä tuhansista, joka on onnistunut pujahtamaan rautaverhon toiselle puolelle ja päässyt esim. Pariisiin.

"Raketteja, raketteja, raketteja. Niistä me kuulemme alituisesti", kertoi tämä venäläinen. "Raketteja, kuka niitä tarvitsee. Ja menkööt kuu helvettiin. Annettakoon meille mitä tarvitsemme ruokapöytäämme. Sen jälkeen voitaneen pelailla vaikka kuun kanssa."

Khrushchev pelailee kuulla siten peittääkseen taloudellisen heikkoutensa. Tästä on helposti saatavissa järkkymättömät todistukset. Tarvitsee vain poimia todellisia raportteja vastakkaisista seikoista. N-liiton rautatiet, lääkärinhoito, sairaalat, lentoasemat, kaupallinen lentoliikenne, pätevät työkalut, lisäosat tehtaissa ja autoteollisuudessa, muutamia esimerkkejä ottaaksemme, ovat samalla asteella kuin ne olivat 30—40 vuotta takaperin — mikä on todetttavissa niin pian kuin menee joistakin muutamista näytteilleasetuksista ulommaksi kaupungeissa.

Khrushchev on esim. sanonut N-liiton autoteollisuuden sivuuttavan Amerikan muutaman vuoden sisällä.

Autoja tehdään muutamia

N-liitossa on kaikkiaan 17 autotehdasta. Niistä vain 10 valmistaa henkilöja kuorma-autoja, kuudessa tehdään busseja. Tarvitsee vain käydä jossain suuressa venäläisessä kaupungissa päästäkseen selville N-liiton autoteollisuuden suuruudesta. V. 1960 tehtaat yhteisesti valmistivat 500,000 vaunua, niistä 385,000 trokeja. Yhdysvalloissa tehtiin 7,820,000 autoa, joista 1,145,000 trokeja. Ja kuitenkin Khrushchev puhuu suuriäänisesti, kuinka Amerikan edelle mennään muutamassa vuodessa.

Sama on juttu kenkäteollisuudessa, huonekalujen, kutomotuotteiden, talousvälineiden ja kaiken muun valmistuksessa.

Äskettäin 42-miehinen brittiläinen lähetystö vieraili N-liiton tehtaissa. He huomasivat työsuhteet sellaisiksi, joita ei siedettäisi Britanniassa. Työläisten turvallisuudesta ei ollut hajuakaan, työkalut olivat kehnoja, ylläpitovalvonta rappiolla ja yleinen tilanne tehtaissa pöyristyttävää, tuotannon suurentelu ilmeistä, korkeintaan 25 prosenttia mistä maailmalle toitotettiin.

Khrushchev on ehkä onnistunut uskottelemaan tilastonsa ulkomaille, mutta ei venäläisille, jotka nyt vaativat enemmän ja parempaa syötävää päivällispöytäänsä.

7 perhettä, tehtaan työvoima, paennut I-Saksasta Länteen

"Me kaikki päätimme ettemme jaksa kestää olevia oloja kauemmin"

BERLIINI, heinäk. 22 p. — Pienen köysitehtaan koko työvoima pakeni Itä-Saksasta — seitsemän perhekuntaa — saapuen toisten tuhansien mukana Länsi-Berliiniin eilen. Pakolaiset sanoivat pakonsa johtuneen siitä, että "me kaikki olimme vakuuttuneet siitä, että emme jaksa kestää vallitsevaa tilannetta pitemmästi".

Tämän ajatuksen he tulkitsivat Länsi-Berliinin pormestarille Willy Brandtille. Hän nim. kiersi kaupungin suurimmissa pakolaiskeskuksissa Marienfeldessä vakuuttamassa pakolaisille, että L-Berliini tekee kaikkensa ja on valmis vastaanottamaan kaikki maanmiehensä, jotka eivät voi pidemmästi tulla toimeen Itä-Saksan kommunistien kanssa.

Ent. omistaja mukana

Köysitehtaan entinen omistaja kertoi olleensa viimeisimpiä liikemiehiä sillä alueella, mutta sittemmin hänet pakotettiin työläiseksi. Toiset kuusi perhettä olivat hänen entisiä työläisiään. "Minun oli luovuttava isältäni perimästä tehtaasta. Tilanne kuitenkin kehittyi sellaiseksi, ettei kukaan meistä voinut olla varma toimeentulostaan, eikä siis auttanut muu kuin jättää kaikki ja siirtyä muualle."

Sitäpaitsi pelkäsimme kommunistien sulkevan kaikki matkustusmahdollisuudet, lisäsi juttuun hänen vaimonsa.

Seitsemässä perheessä oli yhteensä 28 henkilöä, nälkiintyneitä ja repaleisissa pukimissa, matkalaukkuinaan pahvilaatikot. "Minua harmittaa, että oli jätettävä moottoripyörä, jonka saadakseni tein viisi vuotta työtä, sanoi eräs nuorukainen. He sanoivat päässeensä lähtemään uskottamalla kommunistivirkailijoille lähtevänsä "todelliselle sosialistiselle lomamatkalle samalla kertaa". Niin päästiin Itä-Berliiniin, josta sitten tunnelijunalla jatkettiin matkaa Länsi-Berliiniin.

Petoeläin tunkeutunut gorilloiden pyhäkköön

LONTOO — Yhteen viimeisistä vuoristogorillain turvallisesta pyhäköstä on tunkeutunut raateleva peto, nähtävästi leopardi. Paikka sijaitsee Keski-Afrikassa.

Ainakin kolme suurta urosgorillaa on raadeltu ja niiden perheet hajoitettu. Paikkaa on vartioitu tarkasti Brittiläisen Fauna Preservation Seuran toimesta, joka ryhtyi turvaamaan perikatoon häviämässä olevia eläimiä.

Wm. Baumgartel, riistanvartija, on kertonut Reuben Rwangagiren, afrikkalaisen oppaan osuneen gorilloita raadelleen pedon jäljille ensi kerran tänä vuonna. Nyt seudulle on lähetetty metsästäjiä tavoittamaan gorilloiden henkeä uhkaavaa petoa.

Suomen uutisia

HELSINKI, heinäk. 18 p. — (Suomi-Seura)

Neuvostosotolaiva pidätti suomalaisaluksen

Neuvostoliittolainen sota-alus pysäytti sunnuntaina tk. 16 p. aamulla kansainvälisellä vesialueella eteläisellä Itämerellä suomalaisen höyrylaivan "Eiran" ja pakotti sen lähes kahden tunnin ajan seuraamaan itseään, ennenkuin se ilman selityksiä kehoitti suomalaisalusta jatkamaan matkaansa.

Välikohtaus tapahtui klo 10 aikaan aamulla keskellä Etelä-Itämerta noin 130 km päässä lähimmästä neuvostoliittolaisesta rannasta ja noin 220 km päässä Puolan Hoelin niemimaasta.

Varustamon ilmoituksen mukaan alus oli torstaina lähtenyt Helsingistä Olyniaan Puolaan noutamaan hiililastia.

Suoalueiden kuivaus Etelä-Pohjanmaalla

Etelä-Pohjanmaalle tulevan Suomen ensimmäisen turvevoimalaitoksen polttoaineen hankintaan tähtäävät kuivatustyöt ovat parhaillaan käynnissä laajoilla tuhansia hehtaareja käsittävillä suoalueilla Ähtärissä, Alavudella ja Töysässä.

Tutkittu raaka-aine on todettu erittäin hyväksi .Rakennettavan voimalaitoksen paikkaa ei ole vielä määrätty. Voimalaitoksen pitäisi olla valmis v. 1966.

Kaksi laivastovierailua elokuun aikana

Elokuun aikana on Suomeen odotettavissa kaksi laivastovierailua, nimittäin neuvostoliittolainen ja italialainen.

Neuvostoliiton merivoimien vierailu tapahtuu Turkuun ja Italian laivaston risteilijä vierailee Helsingissä.

Pravda "mainitsi" Grissomin lennosta

MOSKOVA — Neuvostoliiton lehdet yleensä olivat niukkasanaisia amerikkalaisen miehen käynnistä avaruudessa. Pravda julkaisi pari muutaman rivin uutista Tassin tiedoituksina otsikoin: "Amerikkalainen raketti mies mukana lähetetty" ja "Lentäjä pelastui, kone upposi."

Ensimmäisessä uutisessa mainittiin korkeusmäärä. Toisessa sanottiin 16 minuuttia kestäneen lennon vähältä päättyneen onnettomuuteen, sillä "raketin kotelo on nyt Atlantin pohjassa".

Unio syyttää autotehtaita inflaation kehittäjiksi

DETROIT — United Automobile Workers ammattiyhdistys on arvostellut autoteollisuuden hintapolitiikkaa parhaillaan käytävien neuvottelujen yhteydessä.

Kenneth Bannon, UAW Fordin tehtaiden luottamusmies syytti, että kaikista vakavamman inflaation uhkan maamme taloudelle aiheuttaa autoteollisuuden ylläpitämä hintapolitiikka, jota hän nimitti "rajattomaksi ja jäykäksi".

Fordin ja General Motors-yhtymien taholta kiistettiin väite ja ilmoitettiin, että ammattiyhdistyksen esittämät vaatimukset aiheuttavat inflation uhkan kansakunnan taloudelle.

Mr. Denise, joka on Ford-yhtymän varapresidentti ja hoitaa työsuhdeasioita, eritteli pitkän luettelon ammattiyhdistyksen esittämistä vaatimuksista jotka varovaisten laskelmien mukaan tulisivat 2 vuoden aikana maksamaan $500,000.

Mr. Bannon puolestaan väitti arviointia naurettavaksi. Hän sanoi, että yhtiö on yksinkertaissti luetteloinut kaikki ne ehdotukset, jotka UWA on aikaisemmin antanut julkisuuteen.

Chrysler yhtymän kanssa käydyissä neuvotteluissa ammattijärjestö esitti ehdotuksensa ja pyysi yhtymän tukea sille. Neuvottelijat ehdottivat tekemässään ehdotuksessa työviikon lyhentämistä ilman, että palkkaa vähennettäisiin. United Automobile Workersit yrittävät saada sen lakiehdotukseksi.

Neoliitti-ajan kylä löydetty Turkissa

Löytö siirtää primitiivi-ihmisen aikaa kauas taaksepäin

ANKARA, Turkki — Varhainen neoliitti-aikainen asuntokeskus, mahdollisesti 1,000 asuntoa käsittänyt, on kaivettu esiin Anatoliassa n. 185 mailia kaakkoon Ankarasta Kucukkoy-nimisellä paikkakunnalla. Löydön johtaja on muinaistutkija James Mellaart.

Lähes kaksi kuukautta kestäneen kaivauksen aikana saatiin esille 40 asuntoa eri tasanteilla ja oli niissä säilynyt freskoja, veistoskuvia ja muita uskonnollisia esineitä sekä jalokiviä metsästys- ja talousvälineitä joita oli käytännössä aikaisempana neoliitti-aikakautena. Mutta ainakin vuosikymmen kuluu ennenkuin koko kylä ehditään kaivaa näkösälle.

"Tämä löytö ja kaivaus tulee siirtämään neuoliitti-aikaa toisen tuhannen vuotta taaksepäin", kertoo Mellaart. "Viime vuonna päätökseen saattamamme kaivaus Hacilarissa siirsi alkuihmisen elinajan 3,000 vuodesta e.Kr. 5,700 vuoteen e.Kr. Nyt tehty löytö on ehdottomasti paljon vanhempi kuin Hacilarin kaivaus, kuuluen kuudennelle vuosituhannelle e.Kr."

10 uutta Polaris-vedenalaista tilattu

WASHINGTON — Ilmoitus sopimuksista, joiden mukaan rakennetaan kymmenen uutta Polaris-tyyppistä vedenalaista päästettiin julkisuuteen siitä laivanrakennusohjelmasta, joka on vuodelle 1962.

Yhdysvaltain laivasto ilmoitti, että neljä vedenalaisista rakennetaan Newport News, Va., kolme Grotonissa, Conn., kaksi Mare Islandilla, Calif. ja yksi Portsmouthissa, N.H.

Viisi ohjuksia käyttävää vedenalaista on jo liitetty laivastoon. Ne ovat George Washington, Patrick Henry, Theodore Roosevelt, Robert L. Lee sekä Abraham Lincoln.

Nämä viisi mukaanluettuina ne 14, joita parhaillaan rakennetaan sekä nyt nämä 10 tulevat ballistisilla ohjuksilla varustettujen sukellusveneiden kokonaismäärän nostamaan 29.

Laivaston taholta kerrotaan sillä olevan suunnitelman, jolla Polaris-vedenlaisten kokonaismäärä haluttaisiin nostettavaksi 45. Kuitenkin puolustussihteeri Robert S. McNamara sanoi uskovansa, että veneiden kokonaismäärä pidetään väliaikaisesti 29:ssä. Sillä varauksella, että nähdään jos niitä tarvitaan lisää.

Hallitus toiveikkaana Laosin kysymyksessä

WASHINGTON — Siitä toivonsäteestä, jonka Yhdysvaltain presidentti Kennedy sai Wienin neuvotteluissaan Neuvostoliiton pääministeri Nikita Khrushchevin kanssa ei ole vielä millään tavalla luovuttu, kertoi eräs hallituksen edustaja Washingtonissa.

Toiveikas kohta Kennedyn muuten pessimistisessä raportissa oli Laosista tehdyt huomiot. Khrushchev lupasi, että Neuvostoliitto tukee Yhdysvaltoja yrityksessä taata puolueettomuus ja itsenäisyys Laosille. Kuusi viikkoa myöhemmin ovat Yhdysvaltojen edustajat Genevessä koolla olevasta Laosin konferenssista ilmoittaneet, että Khrushchevin neuvottelijat ovat sanoneet "njet" kaikkiin muihin Laosista tehtyihin ehdotuksiin, paitsi siihen, että neuvottelut siirrettäisiin toisenlaiseen muotoon.

Kommunistit vaativat yksinkertaista kansainvälistä julistusta, jossa ulkovallat tunnustaisivat Laosin puolueettomuuden ja itsenäisyyden. Länsivallat arvelevat, että kun tämä olisi aikaansaatu, Neuvostoliitto voisi tehdä tyhjiksi kaikki muut mahdolliset ehdotukset. Länsi vaatii lisäksi kansainvälisen tarkkailukomission vahvistamista, jotta se voisi tehokkaasti valvoa Laosin puolueettomuutta ja pitää yllä valvontaa mahdollisia raja- ym. loukkauksia vastaan. Kommunistit kieltäytyivät tarkkailukomissiolle ehdotettujen välineiden ja varusteiden hyväksymisestä. Niin ikään he eivät hyväksy sitä, että tarkkailukomissio saisi oman kuljetusjärjestelmänsä ja mahdollisuuden vapaaseen pääsyyn kaikille paikoille Laosissa, missä se haluaa suorittaa tarkastuksia.

Kommunistien mielestä tarkkailukomissio saisi suorittaa tutkimuksiaan vain siellä, missä paikalliset viranomaiset sitä pyytävät.

Lännen edustajien mielestä tämä on sama kuin kieltää poliisia tulemasta tutkimaan murtoa muuten kuin siinä tapauksessa, että murtovoras itse kutsuu poliisin sitä tarkastamaan.

Yhdysvaltain neuvottelijat ovat Genevessä tehneet sen johtopäätöksen että kommunistit eivät halua sopimusta Laosin kysymyksessä muuten kuin omilla ehdoillaan. Itäblokin tarkoitus on länsimaisten tarkkailijoiden mukaan Genevessä ainoastaan osoittaa luja asemansa Laosissa ja pakottaa länsiliittoutuneet uuteen häpeälliseen kompromissiin.

Neuvostoliitto esiintyy tässä kohden erittäin pontevasti osoittaakseen Kiinalle, että Khrushchevin menetelmä on kyllin tehokas länsimaiden kannan horjuttamiseksi, eikä suurta sotaa tarvita. Kiina taas on esittänyt mielipiteen jonka mukaan suursota on välttämätön.

Huolimatta siitä, että edistymisen mahdollisuudet Geneven konferenssissa näyttävät synkiltä, on Kennedyn politiikka kuitenkin jatkaa neuvotteluja niin kauan kuin on olemassa mitään mahdollisuuksia siitä, että pääsäisiin käytännölliseen työhön kysymyksen käsittelyssä ja sitä tietä viimein tuloksiin.

Nl:n suurlähettiläs vihjaili neuvottelumahdollisuuksista

NEW YORK — Neuvostoliiton Washingtonissa oleva suurlähettiläs Mikhail Menshikov sanoi, että se länsimaiden käsitys, jonka mukaan heidän täytyisi ryhtyä Berliinin vuoksi taisteluun on "epärealistinen".

Hän jatkoi, että nykyinen "luonnoton" tilan kahteen jaetusta kaupungista lisää yleistä jännitystä ja saattaa mahdollisesti johtaa kolmannen maailmansodan syttymiseen. Mutta vielä on tilaisuus neuvotella asian rauhanomaisesta ratkaisusta. Hän ennusti Idän ja Lännen rauhankonferenssia Berliinistä ennen tämän vuoden loppua.

Suurlähettiläs Menshikov sanoi Neuvostoliitolla olevan aikomus allekirjoittaa rauhansopimukset "kahden-Saksan" kanssa — Idän ja Lännen — huolimatta siitä, mitä länsimaat aikovat asiassa tehdä. Berliinin tulevaisuus sen vuoksi jätettäisiin saksalaisille ja silloin siellä ei olisi mitään aihetta ryhtyä taisteluun.

Tämä "hymyilevä-Mike", kuten lehtimiehet häntä Yhdysvalloissa nimittävät, oli hyvin hilpeällä mielellä loistolaiva United States kannella. Hän on matkalla kotimaahansa kuukauden pituiselle lomalle. Suurlähettiläs kertoi lehtimiehille, että hänen matkansa tarkoitus on yksinomaan lomamatka ja sillä ei sen vuoksi ole mitään tekemistä Berliinin tilanteen kanssa.

Khrushchev peräytyy, haluaisi neuvotella

N-liitto ottanut huomioon USAn päättäväisyyden L-Berliinin kysymyksessä; Venäläiset halukkaita neuvottelupöydän ääreen

WASHINGTON — Yhdysvallat on saanut rautaesiripun takaisista maista ensimmäiset tiedot siitä, että Neuvostoliiton pääministeri Nikita Khrushchev valmistelee toimenpiteitä, joilla hän voisi viilentää Berliinin kriisiä.

Moskovassa olevat lännen diplomaatit ovat tiedoittaneet, että korkeaarvoiset kommunistiviranomaiset antoivat ymmärtää olevansa halukkaita neuvottelemaan sellaisista ehdoista, jotka länsi saattaisi mahdollisesti hyväksyä.

Yhdysvaltojen omaksuma päättävä ja voimakas kanta Berliinin kriisissä näyttää nyt ensimmäistä kertaa tulleen otetuksi huomioon, siitä lähtien kun Khrushchev kesäkuussa Wienin neuvottelujen yhteydessä antoi presidentti Kennedylle "lähtekää-pois-Berliinistä" uhkavaatimuksen.

Tähän asti venäläiset ovat ilmoittaneet, että ainoa kysymys Idän-Lännen välisessä mahdollisessa neuvottelussa tulisi olemaan rauhansopimus Itä-Saksan kanssa. Länsi kumosi Khrushchevin ehdotuksen sillä perusteella, että sen nojalla tultaisiin mitätöimään kaikki lännen oikeudet Länsi-Berliiniin. Viime viikolla kerrotaan venäläisten protestoineen Länttä vastaan sanomalla, että ne ovat "jännittyneet liiaksi".

Pravda neuvottelujen kannalla

Eräänä hyvin tärkeänä ja merkityksellisenä pidettiin sitä pitkää artikkelia, joka julkaistiin Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pää-äänenkannattajan Pravdan palstoilla ja jossa ilmituotiin se kanta, että Neuvostoliitto on valmis neuvotteluihin Saksan ja muista keskeneräisistä pulmakysymyksistä.

Yhdysvallat ilmoitti olevansa valmis neuvotteluihin Saksaa koskevista pulmista ainoastaan siinä tapauksessa, että ne tapahtuisivat uhkauksia vailla olevassa ilmapiirissä. Yksityisesti ovat neuvostoliittolaiset diplomaatit ilmoittaneet, että heidän suunnitelmaansa kuuluisivat neuvottelut eikä taistelut.

Täällä vahvistuu olettamus, että Idän ja Lännen väliset neuvottelut saattavat olla mahdollisia tämän syksyn aikana. On vielä vaikeata olettaa, tulisiko neuvottelut tapahtumaan huippuneuvottelujen asteella tai ei. Se saattaa johtua venäläisistä millä tavoin he asian omalta osaltaan suunnittelisivat.

Yhdysvallat pysyy lujana

Amerikkalaiset diplomaatit ovat sanoneet, etteivät he anna venäläisten tämän hetken "sovittelevien puheiden" vaikuttaa siihen, että Yhdysvallat luopuisi vahvistamasta itseään.

Valtiosihteeri Dean Rusk tiedoitti Ranskan, Englannin sekä Länsi-Saksan suurlähettiläille presidentti Kennedyn uudesta sotilaallisesta vahvistusohjelmasta. Lähimmät tiedot siitä, ilmoittaa presidentti huomenna tapahtuvassa puheessaan.

Viitaten liittoutuneilta saatuihin tietoihin Yhdysvaltojen sotilaallisen mahdin vahvistaminen tapahtuu tasaisesti ja jatkuvasti eikä räjähdyksenomaisesti.

Yhdysvaltojen Euroopassa olevien liittolaisten taholta on ilmennyt jonkun verran oppositiota siitä, että Yhdysvallat aikoisi nyt julistaa hätätilan.

Otaksutaan, että pääministeri Khrushchev tulisi käyttämään sitä syynä, jotta hän voisi "kääntää kuumentuneen tilanteen viileämmäksi".

Sotaisen Khrushchevin kannatus

Eräiden rautaesiripun takaisten diplomaattien kerrotaan sanoneen suoraan, että Kremlin ottama asenne Berliiniin nähden on Khrushchevin sotaisen mielialan johdosta vähentämässä hänen kansansuosiotaan. Sen mukaan puolalaiset, tshekit, ja unkarilaiset sekä melkein kaikki rautaesiripuntakaiset maat lukuunottamatta itä-saksalaisia ovat painostaneet Khrushchevia etenemään varovasti.

Eurooppaan ja takaisin vähennys kukkarossa $1

WILMINGTON, Del. — Ainoastaan yhden dollarin edestä oli kuluja Atlannin yli ja takaisin suuntautuneella Mr Howard C. Whiten lompakon tekemällä matkalla.

Hänelle palautettiin Saksasta hänen kadottamansa lompakko ja sen mukana maksuosoitus, jolla hän saa nostaa pankista $17. Se on yhden dollarin verran vähemmän kun hänellä oli lompakon kadottamishetkellä, joka tapahtui hyökkäysvaunuja valmistavassa tehtaassa, Newark, Del.

White, joka on ammatiltaan maalari, etsi kadonnutta lompakkoaan kaikkialta tehtaasta, mutta ei siitä U.S. Armyn hyökkäysvaunusta, jossa hän sinä päivänä oli työskennellyt.

Muutamia viikkoja myöhemmin hän sai vastaanottaa maksuosoituksen, lompakkonsa ja kirjeen kers. William J. Landnyltä, USA:n armeijan insinööirikoulusta Saksasta. Kers. Landny kirjoitti löytäneensä lompakon eräästä M-6 tyyppisestä hyökkäysvaunusta. Lopuksi lyhennelmä hänen kirjeestään: "Olematta epärehellinen ajattelin, että on parasta lähettää lompakkonne teille heti, koska tiedän kuinka vaikeata on saada hankituksi papereita kadonneiden tilalle. Oheisena seuraa teille osoitettu $17 maksuosoitus, joka on $1 vähemmän kuin lompakossanne alkuperäisesti oli. Eroitus on vähennetty aiheutuneista kuluista."

Castro rajoittaa lentojen lukumäärän

MIAMI, Fla. — Kuuban hallitus antoi määräyksen, jolla se rajoittaa Pan American World Airwaysin edestakaisia lentoja Miami—Havanna—Miami. Määräyksen mukaan saadaan ainoastaan kaksi päivittäistä lentoa suorittaa ko. reitillä.

Määräys aiheutti suuria vaikeuksia valtiodepartementille, joka oli suunnitellut 20,000 pakolaisen kuljettamista Kuubasta Yhdysvaltoihin kolmen viikon kuluessa.

Tiedoitus annettiin järjestyksessä toiselle Pan-Amin koneelle, joka oli vuokrattu valtiodepartementin käyttöön sen lentäessä Havannaan. Koneelle ilmoitettiin kuubalaisten taholta, että sen tulisi palata Miamiin ilman laskeutumista Havannan lentokentälle. Kone olisi voinut ottaa sata matkustajaa, ellei sitä olisi kielletty laskeutumasta.

Valtiodepartementti oli valmistautunut maksamaan 10 päivittäistä lentoa, jonka mukaan 1250 kuubataisla jotka eivät pitäneet Castron komennosta olisi voitu päivittäin kuljettaa pakolaisina Yhdysvaltoihin.

Pan American lentoyhtiö ilmoitti suorittavansa tästä lähtien kaksi lentoa Kuubaan päivittäin. Ensimmäinen on yhtiön säännöllinen aikataulunmukainen ja toinen on valtiodepartementin tukema.

Mitään selitystä ei Kuuban taholta ole annettu lentojen rajoittamisesta.

Saarijärven Paavon patsas paljastettu Saarijärvellä

SAARIJÄRVI — Kauneudestaan kuulu Saarijärven pitäjä sai viikonvaihteessa tuhatmääräisesti liikkeelle Keski-Suomen seudun väkeä tutustumaan laajaan ja monipuoliseen maatalousnäyttelyyn, jonka yhteydessä seudun rikas hengenviljelys sai myös arvostettua tunnustusta. Juhlien yhteydessä paljastettiin Heikki Varjan veistämä Saarijärven Paavon patsas ja Runebergin rikkaita taideperinteitä vaalinut pitäjä esitteli laajan taide- ja kirjallisuusnäyttelyn muodossa myös luovan taiteellisen työn saavutuksia.

Paljastustilaisuus alkoi kirkossa jumalanpalveluksella, josta juhlaväki siirtyi paljastettavan Saarijärven Paavon patsaan äärelle, jota tilaisuuden alkaessa ympäröi monituhantinen yleisöjoukko. Tilaiuutta kunnioitti läsnäolollaan myös tasavallan presidentti puolisoineen.

Paljastuspuheen piti maanviljelysneuvos T. M. Vilhula mainiten mm., että Saarijärven Paavosta on muodostunut suomalaisen talonpojan koko maassamme vertaansa vailla oleva tunnetuin symboli ja ylväin hahmo, jonka peräänantamattomuus, luottamus suomalaiseen maahan ja kiintymys omaan kontuun ovat ahkeralla työllä petun äärelläkin lopulta vieneet voittoon.

Saarijärven Paavo on eräs Keski-Suomen nuoren maakunnan historian tunnetuimmista ja keskeisimmistä hahmoista, mutta Saarijärven Paavo kuuluu ennen kaikkea Saarijärvelle ja saarijärveläisille, joilla tästä lähtien on tilaisuus esittää Paavonsa jyhkeänä, arvokkaan patsaan muodossa.

Suuren maailman kuulumisia

KAIRO — Arabiliitto hyväksyi äänestyksellä Kuwaitin liiton jäsenyyteen. Tämän tapahtuessa Irakin edustajat poistuivat istunnosta vastalauseeksi päätökselle. Samalla tuomittiin Ranskan "imperialistien hyökkäys Tunisian veljeskansan niskaan". Tunisialle luvattiin tukea.

BERLIINI — Peter Probst, Itä-Saksan Posti- ja Tiedoitusministeriön apulaisministerin poika, karkasi Länsi-Berliiniin toimiakseen siellä kommunismivastaisen vapaajuristiliikkeen palveluksessa.

LONTOO — Ylläpitomiesten korpilakko, joka aiheutti 40 matkustajakoneen pysymisen maassa viiden päivän ajan, on päättynyt lakkolaisten palattua takaisin British Overseas Lentokorporation palvelukseen.

KAINO — Pres. Nasser on kansallistuttanut kaikki pankki- ja vakuutusliikkeet Yhtyneiden Arabimaiden alueella, yhteensä 75 liikettä Egyptissä ja 23 Syyriassa.

WAYCROSS, Georgia — Täkäläisessä valtion metsässä on suoritettu onnistuneita kokeiluja koneella, joka kaivaa esteojan metsäpalolle ja hajoittaa 3—5 kuutiojaardiin santaa tai multaa minuutissa 100 jalan levyiselle alueelle, siten tukehuttaen metsäpalon.

TEHERAN — Iranin, entisen Persian, 21-miljoonaisesta kansasta valtaisan suuri osa asuu maalaiskylissä, joissa kylpeminen on erikoinen kansallinen harrastus.

MANILA — Privitivo Santa Romana, 25-vuotias suosittu filippiiniläinen filminäyttelijä, erikoisesti kunnostautunut tappeluosissa, joutui tosipeliin poliisin kanssa ja sai surmanluodin rintaansa.

TORONTO, Canada — Helen Macgill, Toronton Trinity Collegen graduaatti, sai kunnian päästä ensimmäiseksi naistuomariksi Canadassa. Hänet nimitettiin Vancouverin alaikäistenoikeuden tuomariksi.

MOSKOVA — Niinkuin kaikki muukin on muuttanut muotoansa Venäjällä, niin on vodkankin laita. Ennen tätä 50% alkoholia sisältävää viinaa tehtiin rukiista, nyttemmin enimmäkseen perunasta ja maissista.

WELLINGTON, Uusi Seelanti — Hallituksen työvirasto ja ulkoministeriö sanovat sotavuosina maahan tulleista 8,000 eroppalaisesta asettuneen varsinaisiksi asukkaiksi, pyytäen tultuaan poliittista suojaa.

MEKSICO CITY — Virkailijat takavarikoivat neljäkolmatta säkkiä Moskovasta, Pekingistä ja Itä-Saksasta Kuuban diplomaattisena postina lähetettyä kommunistien propagandakirjaillisuutta ja kirjoituksia. Aikaisemmin on jo takavarikoitu kolme samanlaista lähetystä.

LONTOO — John Lewis, Rubber Improvements yhtiön johtaja, voitti toisen peräkkäisen sanomalehteä vastaan liikettään loukkaavasta kirjoituksesta nostamansa oikeusjutun. Tällä kertaa tuomio oli 100,00 puntaa ($280,000) ja maksoi sen The Daily Mail. Ensimmäinen 117,000 punnan $327,600) korvaus tuli The Daily Telegraphilta. Molemmat lehdet leimasivat liikkeen petolliseksi.

MIAMI — Noin 225,000 amerikkalaista kuolee vuosittain halvaukseen niistä 800,000 jotka saavat halvauskohtauksen. Niin tiedoittaa tri Benjamin McConnell Florida Southern Collegen professori. Halvaukset johtuvat useimmin verenkiertohäiriöistä.

RAIVAAJA • THE PIONEER

TOIMITTAJAT:
Elis Sulkanen
Toivo N. Nousio — Jallu Honkonen — Akseli Mattson
Toimituksen puhelin DI 2-0661 — Konttorin puhelin DI 3-3822

SÄVELE SYRJÄLÄ, Manager

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta $12.00 — Puoli vuotta $7.00 — Kolme kk. $4.00
Suomeen: Vuosikerta $16.00 — 6 kk. $9.00

2

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Co., 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

NEW ENGLAND FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS ASSOCIATION MEMBER

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Aikansa elänyt oppi

Nykyinen hallitus seuraa edeltäjänsä esimerkkiä latinalaisen Amerikan maiden avustuksessa ja taloudellisen kanssakäymisen kaikinpuolisessa lujittamisessa. Auktoriteettiset valtiomiehet ja hallituksen edustajat tekevät järjestelmällisesti matkoja kaikkien mahdollisten väärinkäsitysten oikaisemiseksi ja ystävällisten suhteiden ylläpitämiseksi. Presidentti Kennedy on edelleen tehnyt selväksi sen, että milloin tahansa yleisamerikkalainen politiikka osoittautuu sellaiseksi, että sitä voidaan pitää vain toimettomuutena, ei nykyinen hallitus tule hetkeäkään epäröimään ryhtyessään toimeen jonkin maan auttamiseksi, mikäli kyseinen maa epäonnistuu kommunismin torjumisessa ja jos asia mitenkään koskee Yhdysvaltain ja toisaalta koko maanosan turvallisuutta.

Tämä lausunto viittaa vakavasti mannermaan yhtenäiseen turvallisuuspolitiikkaan ja sen mukaan eräät senaattorit ovat esittäneet Monroen opin käytäntöön asettamista Kuuban suojelemiseksi kommunisteilta. Samalla kuin toiset saattavat yhäkin uskoa Monroen opin mahdollisuuksiin ja sen taakaamiin oikeuksiin vieraiden poliittisten käsitysten loitolla pitämiseksi, tuntuu siltä, ettei johtavien valtiomiesten piirissä vakavasti uskota tähän mahdollisuuteen. Viimeksi kuluneet 40 vuotta ovat ilmeisesti muuttaneet Yhdysvaltain politiikkaa latinalaisessa Amerikassa.

Kuten tunnettua, vuonna 1823 presidentti Monroen julistus annettiin kokonaan toisenlaisissa oloissa ja valtioiden väliset keskinäiset suhteet ovat nyt aivan toiset kuin silloin. Alkuperäisesti Monroen oppi oli jakaantunut kahteen osaan: Amerikan mantereen pidättämiseen eurooppalaiselta kolonialismilta ja Amerikan eristämiseen Euroopan politiikasta. Nämä molemmat käsitykset perustuivat Pyhän Allianssin akressiivisen toiminnan vastustukseen. Pyhän liiton kautta eurooppalaiset siirtomaavallat pyrkivät vaikutusvaltansa lujittamiseksi merentakaisilla alueilla.

Kun siirryttiin uudelle vuosisadalle niin varsinkin Englanti katsoi parhaakseen pois vetäytymisen omistamiltaan kaukaisimmilta alueilta ja Yhdysvaltain kapitalistisen tuotantotavan nopean nousun johdosta presidentti Theodore Roosevelt lisäsi Monroe oppiin piirteen, jonka mukaan Yhdysvaltain aseellisia voimia voitiin käyttää Karibian meren ja Keski-Amerikan alueilla sellaisen järjestyksen aikaansaamiseksi, joka toisaalta suojelisi näitä maita ulkopuolisilta tungettelijoilta ja toisaalta takasi turvalliset olot amerikkalaisille liikkeenharjoittajille. Huolimatta tähän sisältyvistä valtapoliittisista tarkoituksista liitettiin Kansainliiton peruskirjaan pykälä, mikä suositteli amerikkalaisten valtioiden yhteistoimintaa Monroen opin mukaan. Käytännöllisesti pykälän tarkoituksena oli osoittaa ymmärtämystä Yhdysvaltoja kohtaan, jonka luultiin auttavan peruskirjan hyväksymistä senaatissa. Siinä kuitenkin epäonnistuttiin. Yhtä hyvin epäonnistuivat latinalaisen Amerikan valtiot, jotka pitkin 20-lukua yrittivät saada selvennystä Monroen opin laillisiin perusteisiin ja sen sovellukseen.

"Jenkki-imperialismin" vaihekausi ja sen mukainen Monroen opin sovelluttaminen sai ensimmäiset kolauksensa Yhdysvaltain politiikan muuttumisesta jo presidentti Wilsonin aikana, mutta vasta Franklin D. Roosevelt antoi sille tyrmän iskun. Hän teki lopun politiikasta, jonka mukaan "lipun tulisi seurata dollaria" ja asetti sen tilalle "hyvän naapuruuden" politiikan. Siliä oli kaksi tarkoitusta: lopettaa Yhdysvaltain yksipuolinen sekaantuminen muiden maiden asioihin ja sen rinnalle luoda yhteistoimintaan perustuva politiikka Monroen opin päämäärien toteuttamiseksi. Järjestöllisesti oli vaatimaton alku otettu jo 1890, jolloin Pan-American Unioni perustettiin.

Asiallisesti kuitenkin uusi yhteistoiminta viittasi jo laajempiin päämääriin kuin mitä Monroen oppiin sisältyi. Seuraavien vuosien vaikutus tiivisti valtakuntien yhteistoimintaa vielä enemmän siitä mihin vuosisata aikaisemmin oli rajoittuttu. Seuraavaa kiinteämpi yhteistoimintamuoto saatiin aikaan Buenos Airesin konferenssissa vuonna 1936, jota täydennettiin Liman ja Panaman julistuksilla. Taloudellisen yhteistoiminnan ohella silloin tarkoitettiin Amerikan mantereen pysyttämistä maailmansotien ulkopuolella ja valtioiden hallitukset samoin kuin kansat tervehtivät ilolla uutta politiikkaa, jonka piti taata kaikille Amerikan maille sisäinen turvallisuus. Myöhemmin näitä näkökohtia vaadittiin liitettäväksi YK:n peruskirjaan.

Toinen maailmansota osoitti kuitenkin sitä edellisen vaiheen yhteistoimintapuitteet liian löysiksi ja niin järjestöllistä sidettä lujitettiin Bogotassa vuonna 1948 pidetyssä konferenssissa, jossa luotiin yleisamerikkalaisten valtakuntien liitto (Organization of American States). Tästä liitosta, jota sen jälkeen on järjestelmällisesti kehitetty, on muodostunut kansallisen riippumattomuuden ja turvallisuuden välikappale kaikille Amerikan valtioille ja ainakin liiton eteläisten jäsenten keskuudessa tämä käsitetään Monroen opin korvaajaksi. Huolimatta siitä, että Monroen opilla yhä nähdään historiallinen oikeutensa ja että sitä puolustetaan, ei se yksin kuitenkaan riitä nykyisiin tarpeisiin ja itse asiassa olosuhteet ovat mukaannuttaneet uuden OAS-liiton entisen opin tehtäviin. Samaan aikaan käsitetään, että uudella yhteistoimintaorgaanilla, mikä täysin perustuu YK:n peruskirjan alueliittosopimusten puitteisiin, on juuri se sama kansojen itsenäisyyttä ja turvallisuutta suojeleva tarkoitus, mitä Monroen opilla tavoiteltiin.

Sanomattakin on selvää, ettei kommunistimaat anna mitään arvoa millekään opille tai sopimukselle, jolla vapaan maailman kansat turvaavat toinen toistaan. Niiden vastahakoisuus ei johdu pelkästään Yhdysvaltojen vaikutusvallasta sopimusmaiden piirissä, vaan siitä tosiasiasta, että ne tahtoisivat hajoittaa kaikki liitot, jotta heidän solutuksensa kävisi mahdolliseksi. Kun Yhdysvallat ja sen mukana toiset amerikkalaiset valtiot itsenäisyytensä suojelemiseksi taistelevat kommunistista tungettelua vastaan, niin käytännöllisesti katsoen se tapahtuu nykyisen OAS-liiton puitteissa ja sen ohjelmaa seuraten paremmin kuin jonkin opin perusteella, mikä johdetaan viime vuosisadan alkupuolelta.

—o—

—Oikeus ei ole ainoastaan rangaistusta, vaan myös hunningolle joutuneen ihmisen pelastumista. — F. N. Dostojevski.

Kuwait, öljyn suurvalta

Hietikko ja kiviperäinen maa tuli tärkeäksi, kun todettiin siellä olevan noin 20 pros. maailman öljyvarastoista

Kun Kuwaitin sheikkikunnan ja Iranin väliset selkkaukset tulivat tunnetuksi, lähtivät brittiläiset laivastoosastot kohti Persian lahtea, sillä kysymyksessä ovat länsimaiden taloudelliselle elämälle tärkeät resurssit ja alueella on sen vuoksi tärkeä poliittinen merkitys.

Kun puhutaan Kuwaitin alueen öljyrikkauksista, yhdistetään ne yleensä Britannian intresseihin. Onhan Iso-Britannia ollut jo viime vuosisadasta lähtien, jolloin Kuwaitin sheikki, pelätten Turkin taholta tulevaa painostusta, pyysi briteiltä suojelusta, Kuwaitin "holhoojana" aina tähän vuoteen saakka, jolloin Kuwaitista tuli itsenäinen valtio.

Mutta Englanti ei ole ainoa valtio, joka on päässyt hyötymään Kuwaitin hiekkaerämaan alle kätkeytyvistä valtavista öljyvaroista. Amerikkalaisilla, tarkemmin sanottuna Gulf Oil-yhtymällä, on suunnilleen yhtä suuri osuus kuin briteillä näihin rikkauksiin. Kuwait Oil Companyssä, yhtiössä, joka hallitsee suurta osaa Kuwaitin öljyn tuotannosta, on osakekanta puoleksi Englannilla ja puoleksi USA:lla. Ja tästä myös johtuu, että amerikkalaiset ovat yhtä herkkiä reagoimaan jokaiseen kriisin poikaseen, mikä pulpahtaa esille Kuwaitin sheikkikunnassa tai sen periferiassa.

Britit heräsivät havaitsemaan sheikkikunnan öljyrikkauksien olemassaolon vasta 1910-luvulla. Siihen saakka he pitivät sheikkikuntaa jotakuinkin arvottomana siirtomaanaan. V. 1913 Britannia teki Kuwaitin silloisen sheikin kanssa sopimuksen, joka takasi öljyrikkauksien hyväksikäytön vain englantilaisille. Sopimus ei kuitenkaan estänyt amerikkalaista öljy-yhtiötä Gulf Oilia (joka ilmeisesti brittejä paremmin tajusi Kuwaitin öljyvarojen valtavuuden ja merkityksen) ryhtymästä kilpailemaan Kuwaitin öljystä. Eikä tässä kilvassa häikäilty pelata suurella rahalla ja tarvittaessa poliittisella painostuksellakin. Amerikkalaiset oivalsivat suuren tilaosuutensa tulleen 1920-luvun alkuvuosina, kun englantilainen yhtiö Eastern and General Syndicate tarjosi sheikiltä saamansa öljytoimiluvan myytäväksi toiselle englantilaiselle, yhtiölle Anglo-Persian Oil Companylle. Viimemainitun kuitenkin hylättyä tarjouksen iski Gulf Oil pöytään silloisissa oloissa valtavan rahasumman, n. 15 miljoonaa dollaria. Myyjä hyväksyi kaupan, mutta silloin Englannin hallitus yritti puttua, asiaan kieltäen kaupan vetoamalla aikaisempaan Kuwaitin sheikin ja Englannin välillä solmittuun sopimukseen. Gulf Oilin johto oli tätä ennen kuitenkin ovelasti valtuuttanut erään canadalaisen (siis brittiläiseen imperiumiin kuuluvan) sisaryhtiönsä allekirjoittamaan kauppakirjat.

Sanottu kauppa oli alkusyäyksenä koko 1920-luvun aikana vallinneeseen ankaraan brittiläisamerikkalaiseen öljysotaan. Englantilaisten oli pakko lopuksi perääntyä ja suostuttava siihen, että perustettiin (v. 1933) sekayhtiöt Kuwait Oil Company, missä Angla Persian Oil'illa ja Gulf Oil'illa oli yhtä suuri osakekanta.

Nämä voimasuhteet pätevät vielä nytkin. Puolet sheikkikunnan öljyrikkauksista menee Yhdysvalloille ja puolet Englannille. Mutta kumpikin suuryhtiö maksaa määräprosentin tuotetusta öljystä sheikki Abdullah as Salimille, jota pidetään nykyisin maailman rikkaimpana miehenä.

Sheikki Abdullah on kuitenkin saanut viime päivinä havaita, että "ruskea kulta" voi aiheuttaa vakavia vaaroja valtakunnalle, jolla ei ole enää suojanaan samaa suurvallan aseellista ja poliittista mahtia, mikä sillä oli ennen sheikkikunnan itsenäistymistä. Ahnaat arabinaapurit himoitsevat Kuwaitin öljyrikkauksia yhtä suuresti kuin länsinen öljy-yhtiöt. Suunnattomista öljyrikkauksista on Kuwaitille tullut suurin rikkauden lähde, mutta samalla myös suurin valtakuntaa uhkaava vaaramomentti.

Huolimatta siitä, että Kuwaitilaisia on sivistetty ja heitä on jo ehditty kouluttaa arabimaiden ja Englannin yliopistoissa, on kansansivistys hyvin kirjavaa kuten kansakin, joka on parissakymmenessä vuodessa kolminkertaistunut lähinnä maahanmuuton ansiosta. Kuwaitissa ei makseta veroja ja kansantulo asukasta kohti on maailman korkeimpia. Mutta tietenkään ei kansa kuulu tyytyväisempiin maailmassa ja patriarkaalista järjestelmää moititaan. Sheikkien autot ja haaremit ovat väestön silmätikkuna ja ulkomailla opiskelleen nuorison ihanteena on kenraali Nasser ja hänen uudistusohjelmansa. Nasser puolestaan on mm. ilmoittanut tukevansa "Kuwaitin kansan riippumattomuutta, joka perustuu kansan vapaaseen tahtoon."

Mutta Saudi-Arabia puolestaan keskittää jo joukkojaan suojaamaan Kuwaitia ja Englanti on lähettänyt laivastoaan sen rantoja kohti Kuwaitin avuksi. Kuwaitin öljy on Englannille elintärkeä, se saa sieltä kolmanneksen öljyntarpeestaan ja siksi tilannetta seuraatan Englannissa huolestuneina. Kuwaitin öljyosakkeet ovat laskussa Lontoon pörssissä.

Mielipiteiden tutkimus

Erinäisten lehtien kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti englantilainen Gallup on julkaissut tutkimuksensa brittiläisen kansan poliittisten mielipiteiden asennoitumisesta runsaasti kuukausi sitten. Ne samoin kuin äskettäin toimitettujen täytevaalien tulokset näyttävät, että vaikka konservatiiveilla yhä on johtoasema, työväenpuolue on huomattavasti vahvistunut ja saanut kannattajia konservatiiveilta. Noin viitisen kuukautta sitten, työväenpuolueen kongressin jälkeen, osoitti mielipidemittaus, että konservatiiveilla oli noin 10 pros. yksikön etumatka. Täytevaalien mukaan ovat konservatiivit menettäneet ääniä liberaaleille kaikissa vaalipiireissä, missä nämä ovat olleet mukana, vaikka konservatiivien ehdokas yleensä on vielä päässyt ensimmäiseksi.

Useimman mielipidemittauksen mukaan konservatiiveja kannatti 44 prosenttia, työväenpuoluetta 41½ pros., liberaaleja 13½ pros. ja muita 1 prosentti. "Ei-osaa-sanoa" vastaukset on jätetty pois. Tässä siis konservatiivien etumatka on supistunut 2½ prosenttiyksiköksi. Täytevaalien tulokset ovat hyvin yhdenmukaisia ylämainittujen suhdelukujen kanssa.

Samaa asiaa on toiselta kannalta mitannut toistettu kysymys hallituksen suosiosta. Viime vuoden lokakuussa oli hallituksen suosio korkeimmillaan, hyväksyjiä oli 53 pros., vastustajia noin 50 pros. Uusin tilanne on, että kannattajia ja vastustajia oli maaliskuussa suunnilleen yhtä paljon, noin 50 pros.

Kyselyt ovat myös tuoneet ilmi, mistä tämä suosion siirtyminen on johtunut. Niinpä hallituksen täytyi nostaa kansallisen terveyspalvelun, entisen ilmaisen lääkärinhoidon ja lääkkeiden maksuja, ja tämä herätti laajoissa piireissä suurta suuttumusta.

Toisena syynä on ollut luottamuksen väheneminen hallituksen kykyyn hoitaa maan taloudellisia asioita.

Vaikka työväenpuolueen asema täten on parantunut, ei näytä todennäköiseltä, että kehitys edelleen kulkisi tähän suuntaan.

Työväenpuolueen kannatus lisääntyy, kun etualalla ovat kotimaiset pulmat kuten esim. työttömyyden torjuminen, eläkekysymys ja ilmainen terveydenhoito.

Uusimpain tutkimuksien mukaan on yleisön huomio siirtymässä ulkomaisiin asioihin, jotka aiheuttavat huolestumista. Nämä asiat tavallisesti lisäävät vallassaolevan hallituksen kannatusta, etenkin kun Macmillan on osoittanut melkoista taitoa niiden hoidossa.

JUTUSTELUA

Sankari naismaailmassa

Sanomalehtitieto kertoo Hollywoodista, että avioliittojen lukumäärässä jonkinlaisen ennätyksen saavuttanut Glynn Wolfe, vaikka hän ei kuulukkaan kirkkaimpaan tähtikaartiin, on saavutuksistaan ratkennut pitämään opettavia esitelmiä kansalle aiheesta "aviollinen sopusointu". Hänen pitäisi nämä asiat tietää koska hän on ollut kaksitoista kertaa avioliitossa.

Yksitoista hänen edellisistä aviopuolisoistaan kuuluu olevan sitä mieltä, että Glynn on suorastaan ihanteellinen aviomies ja että elämä hänen rinnallaan on kaikin puolin miellyttävää ja viehättävää. Glynn eroaa puolisoistaan vain siksi — ja se käy kädenkäänteessä Renossa, jossa maailman vapaamielisin aviopero-oikeus työskentelee korkeapaineella päivät päästytysten — että hän jatkuvasti etsii itselleen "ihannepuolispa".

Glynnin entiset emännät ovat alati tervetulleita hänen valtavaan taloonsa, jossa he pistäytyvät kuin kotonaan ikään. Varsinkin vaimo numero 7, hurmaava vaaleaverikkö, on Glynnille ikuisesti kiitollinen siitä, että Glynn antoi tytölle tämän mennessä uudelleen naimisiin kaikkea mahdollista tukea ja apua. Vaimo numero kaksitoista on kuitenkin poikkeus säännöstä. Hänen ja Glynnin kesken syntyi näet ennen avioeroa kova kahakka, jossa Hollywoodin ihanneaviomies sattui katkaisemaan vaimoltaan pari kylkiluuta. Moinen pikku juttu ei kuitenkaan estä tätä 46-vuotista miekkosta pitämästä itseään pätevänä avioliittoasioiden neuvojana nuoremmilleen.

Koira ajoi autoa

Englannin autoliiton partiomies John Bund vilkaisi erästä autoa, joka ajoi hiljaa alas erästä mäkeä, hieroi silmiään ja katsoi uudelleen. Autoa ajoi valkoinen foxterrieri.

Bund pysähdytti autonsa liikkuvan ajoneuvon eteen, avasi sen oven ja veti käsijarrusta. "Skipper"-niminen foxterrieri seisoi sen etuistuimella etukäpälät ohjauspyörän päällä.

Skipperin omistaja, pastori G. F. Sandfield kertoi myöhemmin, että koiralla oli tapana seistä auton etuistuimella ja nojata käpälällään ohjauspyörään auton ollessa pysäköitynä. Skipper oli kuitenkin todennäköisesti istunut tällä kertaa käsijarrun päälle ja avannut sen.

Sotkuista oli

Caracasissa Venezuelassa asuva herra Traclavo löysi äskettäin kotiin tullessaan varkaan olohuoneestaan. Hän onnistui pidättämään miekkosta kunnes poliisi tuli ja vei varkaan mukanaan. Seuraavana aamuna varas ilmestyi jälleen hra Traclavon luo ja vaati vihaisessa äänensävyssä takaisin kenkiään, jotka edellisenä päivänä olivat jääneet huoneeseen. Kun talon isäntä ihmetteli, kuinka varas oli niin nopeasti päässyt pois poliisin suojista, tämä kertoi ettei putkassa ollut tilaa, joten poliisin ei auttanut muu kuin vapauttaa hänet. Seuraavana päivänä saapui poliisi herra Traclavon luo ja pidätti tämän aseen luvattomasta hallussapidosta. Nyt oli tilaa sellissäkin.

Merkillinen kohtaus

Eräs 16-vuotias nuorukainen keksi Hän nimittäin luki joka päivä lehdistä kuolinilmoitukset ja sen jälkeen hän ilmestyi sitten kuolleen sukulaisten oville perimään laskuja, jotka väitti vainajan unohtaneen maksaa. Rahantekotapa sai äkkilopun, kun eräs kuolleeksi ilmoitettu itse avasi oletetun surutalon oven. Nuorukainen mietti nyt vankilassa, miten oli mahdollista, että hän tapasi elävän vainajan.

Suomen kansa kaskuaa

Ennen kuin saimme tämän salmen yli sillan, ukko Paavo ansaitsi hyvät rahat kuljettaessaan väkeä salmen yli veneellään. Kauniina kesäpäivinä varsinkin hän ansaitsi huomattavia summia, vaikka hänen maksunsa ei olluttkaan korkea.

Paikalle saattoi tulla turisteja, jotka kysyivät:

— Paljonko ylikuljetus maksaa

Silloin Paavo hymyili parhaan kykynsä mukaan tuuhean partansa lomasta ja sanoi:

— Se maksaa kolmekymppiä, mutta hieno väki antaa aina satasen.

*

— Miehenne olisi ehdottomasti otettava henkivakuutus. Hän on varakas liikemies. Voisi sattua niinkin että joku hänen kilpailijoistaan saisi sellaisen päähänpiston ja tipauttaisi arseniikkia klubilla hänen lasiinsa. Silloin te rouva saisitte todellakin nostaa suuren vakuutussumman, selitteli vakuutusmies. — Ehkä te otette oikeassa, sanoi rouva. Paljonko se maksaa? — siis vakuutusmaksu vuosittain? — Ei kun arseniikki.

*

Kaksi nuorta oli sopinut kirkkoherran kanssa hiljaisista, tunnelmallisista vihkiäisistä pastorin kotona. Määrätyllä kellonlyönnillä he saapuivat yhdessä todistajineen, kaikki hieman hengästyneinä.

— Tehkää se nopeasti, pastori, kuiskasi sulhanen. Meidän täytyi jättää auto vääralle puolelle katua.

*

Upseerikoulun luutnantti piti kuulustelua oppilaskomppanialle, joka ei erityisemmin ollut vaivautunut hankkimaan tietoja sotavoimien organisaatiosta. Lopulta hän puuskahtaa epätoivoisena:

— Te ette käsitä sitten hituistakaan! Olisin luullut, että ainakin Virtanen, joka on siviilissä eläintieteen lehtori, olisi tiennyt, montako hevosta kuuluu rakuunarykmenttiin.

*

Pari Takakylän ukkoa on ollut raittiusjuhlassa kirkolla ja palaa sieltä kotiin, miettien ja puhellen matkalla keskusteluista. Toinen sanoo:

— On se vaan kumma kun se saarnaaja sano, että alkoholi lyhentää meidän päiviämme.

— Oikeessahan se saarnaaja oli. Aatteles, kuinka pitkäksi päivät kävisivät, jos ei välillä sais pientä ryyppyä.

ELIS SULKANEN:

Sata vuotta sitten

Yhdysvaltain sisällissodan yhteiskunnalliset voimat

Nämä ja yleensä sodan taloudelliset kysymykset ja kapitalistien häikäilemätön saalistus asettivat työväestön uusiin luokkaristiriitojen kärjistymistä ja selventymistä merkitseviin olosuhteisiin. Uudet kysymykset astuvat esille: 8-tuntisen työpäivän vaatimus, halvan rahan liike, aasialaisen siirtolaisuuden vastustus, agitatio union leiman käyttämiseksi, pyrkimys yleisiin työsopimuksiin, taistelu palkkojen korottamiseksi ja hallinnollisten uudistusten aikaansaamiseksi — asioita, jotka nyt vetävät joukkojen huomion puoleensa. Erinäisillä ammattialoilla pyritään entistä tarkempiin säännöstelyihin ammatin ja määrätyn työläisryhmän etujen suojelemiseksi siinä.

Heti taloustoiminnan vilkastuttua virkistyi myöskin etenkin ammattitaitoisten työläisten järjestämisliike. Työväen sanomalehtiä ja oppikouluja perustetaan. Fincherin toimittama "Trade Review" alkaa ilmestyä Philadelphiassa v. 1862 ja muodostuu vaikutusvaltaiseksi kansalliseksi työväen lehdeksi. Toisia johtavia lehtiä oli Chicagon "Workingmans Advocate", Bostonin "Daily Evening Voice", kaivostyöläisten "Weekly Miner" ja monia muita sekä englanninkielisiä että etenkin saksalaisia työväen äänenkannattajia. Vv. 1863—1873 ajalla ilmestyi maassa ei vähempää kuin 120 työväenlehteä. Näinä vuosina laajentui myöskin paikallisunioiden lukumäärä huomattavasti. V. 1863 oli niitä kaikkiaan 78, mutta seuraavana vuonna kohosi lukumäärä 270:n ja v. 1865 oli niitä lähes 300 61 eri ammattialalla.

Samaan aikaan pyritään myöskin ammattiunioiden voimien keskittämiseen, jota varten muodostetaan yleisinä neuvontalaitoksina toimivia ja rikkureista ilmoittavia paikallisia ammattiliittoja miltei kaikkiin maan huomattavimpiin kaupunkeihin. Valistustyössään ne auttavat lakkoja, vaikkakaan eivät kerää lakkoavustusta. Järjestymisliikkeen voimistuminen johtaa myöskin yhä useampiin lakkoihin, joissa palkkaolot muodostavat pääasiallisen kysymyksen. V. 1864 taisteli työväki 108 lakossa, 48 eri työn alalla, sensijaan kuin edellisenä vuonna lakkojen lukumäärä oli vain 38.

Osuustoiminta. — Paikalliset ammattiliitot ja eri uniot tarttuivat sodan aikana entistä lujemmin kiinni myöskin osuustoimintaan. Sodan aikainen luonnoton hintojen kohoaminen johti kulutusosuuskuntien, ruoka- ja sekatavarakauppojen, hiilenjakolaitoksien jne. kehittämiseen. Ensimmäinen union perustama osuustoiminnallinen kauppaliike alettiin Philadelphiassa v. 1862. Silloin saapuu maahan myöskin englantilainen suutari, ensimmäinen Rochdale- osuusliikeoppien levittäjä ja tienraivaaja maassa, Thomas Phillips. Hän oli ollut mukana kartta-liikkeessä ja ammattialansa uniossa Englannissa. Tutustui Rochdale-osuusliikkeeseen, tuli Amerikkaan, matkustelee, on mukana lakoissa, tulee Philadelphian osuusliikkeen perustajaksi ja toimitsijaksi, kirjoittaa sanomalehtiin salanimellä kirjoituksia osuustoiminnan puolesta ja tekee järjestämistyötä. Myöhemmin hän toimii Krispin-järjestössä, Työn Ritareissa ja on mukana tuotanto-osuuskunnallisissa yrityksissä, jotka kuitenkin sortuvat samoin kuin Philadelphian kauppakin. Oltuaan Philadelphian työläisten mukana polittisessa toiminnassa, mm. kerran pormestarin ehdokkaana ja toimittuaan ammattialansa kansallisjärjestön presidenttinä, kuoli hän tehtaan työläisenä v. 1916.

Philadelphiasta levisi liike eri kaupunkeihin. Osuuskauppoja järjestettiin v. 1864 kuluessa 11:n huomatuimpaan kaupunkiin; v. 1865 perustettiin niitä 10:n eri kaupunkiin ja v. 1866 lisättiin 8 kaupunkia osuustoimintaliikkeen kartalle. Niitä oli toiminnassa nyt kaikilla huomattavimmilla paikkakunnilla Mainesta Missouriin saakka ja samaan aikaan järjestettiin San Franciscossa osuustoiminnallinen keskusjakolaitos, joka sotahintojen normaalin palaannuttua kukistui. Laajempi keskusliikeyritys perustetaan myöskin Cincinnatiin, jossa aletaan julkaista osuustoiminnallista sanomalehteäkin. V. 1866 vaiheilla yrittävät melkein kaikki ammattialat uudestaan tuotannollisten osuusliikkeiden alalle. Suutareilla, räätäleillä, tynnyrintekijöillä, hiilenkaivajilla, vaunusepillä, puusepillä, pakkauslaitoksen työntekijöillä, konepajatyöläisillä, valureilla, lasinpuhaltajilla, kirjaltajilla ja monilla muilla työläisryhmillä oli omia osuuskunnallisia tuotantolaitoksia eri kaupungeissa, mutta ne sortuivat pääasiassa samoihin syihin, kuin niiden edeltäjätkin 40-luvulla. Nyt kärjistyvät luotto-olot ja pääoman kilpailu koski niihin vielä ankarammin. Vain harvat kykenivät kestämään edes muutamia vuosia ja antamaan osanottajilleen jonkuinlaisia taloudellisia etuja.

Osuustoiminnallisten harrastuksien kautta perustettiin myöskin lukusaleja, kirjastoja ja kouluja, jotka auttoivat työväkeä valistusriennoissa. Niinikään syntyy joitakin osuustoiminnallisia avustusyhdistyksiä, mutta unioiden järjestämä apukassa- ja huoltoliike kehittyy merkitsevimmäksi.

Sodanaikaisilla aloitteilla oli osuustoiminnalle tullut asetetuksi kestävä peruste. Monet uniot ja työväenjärjestöt turvautuvat siihen seuraavina aikoina, vaikkakaan se ei saa sellaista laajuutta kuin Euroopan maissa.

Kansalliset ammattiuniot. — Hävityt lakot johtivat työläisryhmiä usein tuotannollisiin osuuskuntayrityksiin. Kuljetusvälineiden parantuminen, tekniikan kehitys ja työnteettäjien vastarinnan laajentuminen niiden yhdistyksien kautta pakoitti myöskin työläiset hakemaan turvaansa lujemmasta ja laajemmasta järjestäytymisestä. Työntteettäjien Michiganin valtiojärjestö koettaa murskata Detroitin uniot mustalistajärjestelmän kautta. Tämä laaja taistelu tekee tunnetuksi mm. Richard F. Trevelleckin, yhden Amerikan työväenliikkeen innokkaan toimitsijan ja aikalaisten arvossa pitämän nimen. Tämä englantilainen kirvesmies tuli unionsa johtomieheksi Detroitissa ja sen kansallisjärjestön presidentiksi v. 1865. Laivanrakennuksessa työskenteleviä kirvesmiehiä ja muita työläisiä aletaan nyt innolla järjestää, samoin kuin muidenkin alojen palkkatyöläisiä. Talvella 1867—68 Trevellick tekee laajan järjestämismatkan, pitää 270 puhetta ja auttaa 47 union järjestämistä. V. 1869 on hän jälleen matkalla ja on mukana yli 200 paikallisunion ja kolmen valtion työväenliiton järjestämisessä.

Trevellickin toiminta osoittaa järjestämisliikkeen laajuutta ja yksityisten paikallisunioiden harrastusta liikkeen kehittämiseksi. Puutteenalaisissa oloissa, vainottuna ja ahdettuna tehtiin organiseerausmatkoja ja alulle asetettiin monia vieläkin olemassa olevia unioiden kansallisjärjestöjä. Heikossa toimintakunnossa sodan yli oli säilynyt vain valurien, kirjaltajien, konetyöläisten ja seppien kansallisjärjestöt; tai oikeastaan niitä samoin kuin monia muita senjälkeen tulevia nimitettiin kansainvälisiksi järjestöiksi sen vuoksi, että niillä oli osastoja myöskin Canadassa. Uusia maata käsittäviä uniojärjestöjä luotiin nyt seuraavasti: Kaivostyöläisten järjestö v. 1861; höyrypannuseppien ja valurien järjestö ("Sons of Vulcan") v. 1862, joka v. 1875 antaa tilansa Yhdysvaltain yhdistyneelle rauta- ja terästyöläisten yhdistykselle ("The Amalgamated Association of Iron and Steel Workers of the United States"); veturinkuljettajien järjestö v. 1863; rapparien, laivanrakentajien ja sikaarityöläisten järjestöt v. 1864; vaunujen tekijöiden, päiväpalkkamaalarien, räätälien, kirvesmiesten ja muurarien järjestöt v. 1865; kehrääjien järjestö v. 1867; jalkinetyöläisten järjestö, Pyhän Krispin Ritarit ("Knights of St. Cfispin") ja rautatiekonduktöörien järjestöt v. 1868; Krispin tyttäret v. 1869 ja vielä ennen v. 1873 paniikkia ehdittiin järjestää sähköttäjien ja tynnyrintekijöiden kansallisjärjestöt v. 1870, maalarien järjestö v. 1871; veturinlämmittäjien järjestö v. 1873 ja samana vuonna onnistuttiin vielä uudestaan järjestää hiilenkaivajat Kaivostyöläisten Kansalliseen Yhdistykseen ("Miner's National Association").

Kymmenen vuoden aikana oli järjestetty kaikkiaan 26 kansallisunioita ja v. 1873 niistä oli 22 toiminnassa. 1870-luvun alussa Andrews laskee unioiden yhteisen jäsenmäärän olevan noin 300,000, mutta senaikaiset työväenjohtajat ilmoittavat sen 600,000:ksi.

Uudelleenjärjestämisen aikana kuului kovanhiilenkaivajia järjestöönsä noin 30,000. Voimakkain oli kuitenkin salainen Krispin suutarien järjestö, joka Newell Danielsin ja 6 muun johtajan toimesta pantiin alulle Milwaukeessa keväällä v. 1867. Siihen kuului pari vuotta kansallisjärjestön perustamisen jälkeen 50,000 jäsentä. Se taisteli ennen kaikkea niitä olosuhteita vastaan, jotka teollisuuden tehdasmaiseksi muodostuminen työläisille toi tullessaan ja luuli asiaa auttavansa kohottamalla sotahuudon oppimattomien "vaaraa" ja niiden ammattiin tunkeutumista vastaan. Ammattiperusteisiin nojautuen sai se kiivaissa taisteluissa useita voittoja ja kehitti toimitsijoita yleensä työväenliikkeelle.

Samanlaisia ammattiperusteita loukkaavia koneellisia työtapoja vastaan yrittävät myöskin sikaarintekijät taistella, mutta joutuvat alistumaan niihin. Heidän kansallisjärjestönsä muodostetaan niinä aikoina jolloin teollisuus siirtyy yhden miehen työpajoista suurempiin laitoksiin, joissa työprosessi on jaettu uusien teknillisten saavutuksien perusteella, laajentaen tuottavaisuutta huomattavasti. Järjestö käy alkuaikoina kiivaita taisteluita. Samoin veturinkuljettajien järjestö joutuu tulisiin lakkoihin työnantajien palkkojen poljennan ja mustalistajärjestelmän takia, mutta erään Charles Wilsonin johdolla se taivutetaan politiikkaan, jonka mukaan työläisten palveluskyvyn kehittämisellä odotetaan yhtiöiltä parempaa korvausta ja julistetaan työnteettäjien ja työläisten keskinäistä sopusointua.

Tynnyrintekijöiden kansallisjärjestö kuuluu myöskin voimiensa puolesta ensimmäisten joukkoon. Sylvisin johtamassa valurien järjestössä oli v. 1864 lähes 7,000 jäsentä ja vuoden aikana annettiin 46 uutta lupakirjaa. Näiden voimistuvien paikallis- ja kansallisjärjestöjen toimesta yritetään muodostaa koko maata käsittävää unioiden liittoa v. 1864 Louisvillen kokouksessa. Sekä aatteelliselta, että järjestölliseltä kannalta hyvin vajavainen yhteys saatiinkin, muta kun se ei tyydyttänyt oikeastaan kenenkään tarpeita, niin kaksi vuotta senjälkeen otettiin uusi aloite, joka johti suotuisiin tuloksiin.

(Loppu)

VIINISÄILIÖ TYHJENI PIAN

Miami — Miamin poliisi alkoi ihmetellä, miksi muuan pysäköity säiliöauto herätti suurta yleisön mielenkiintoa — ihmiset jonottivat päästäkseen katsomaan sitä lähempää. Poliisi lähti myös katsomaan autoa ja huomasi, että sen 10,000 litraa viiniä sisältävään tankkiin oli tullut vuoto ihmisten suureksi iloksi. Mutta kun poliisi tarttui asiaan, oli säiliö jo käytännöllisesti katsoen tyhjä.

NEW YORK CITY

WILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, on tavattavissa kello 1:00—4:30 kaikkina arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL Osaston huoneessa (227 E. 84th St., Room 5), johon puhelin on RE 7-4155.

MYRSKYN MERKEISSÄ

Viime torstaita vasten yöllä riehui ankara ukkosmyrsky ja rankkasade New Yorkissa. Subway junien kulku häiriytyi veden takia. Alavimmat kadut ja kellarit, useissa paikoin kaupunkia olivat veden alla. Torstaina iltapäivällä selkeni ja oli hieman viileämpi. Siten päättyi kesän ensimmäinen kuumuus.

PORMESTARI EROTTI

Pormestari Wagner erotti Philip H. Gilstenin kaupunginrahastonhoitajan apulaisen virasta, josta maksetaan $15,000 vuodessa. Syytä eroon ei ole ilmoitettu.—Gilsten sanoi, että hän on Bronx kauntin demokraattien apulaisjohtaja ja Bronx kauntin demokraattien puheenjohtaja Charles A. Buckelyn apulainen. — Buckley on pormestari Wagnerin vastustaja. Gilsten jatkoi: "Olisin eronnut kuitenkin, sillä enhän voisi taistella miestä vastaan, joka minulle palkan maksaa." Tästä päättäen erotus on poliittinen temppu.

LUKUTAITOKYSYMYS ESILLÄ

New Yorkissa on parhaillaan kysymys lukutaidosta, joka juontautuu siitä, että valtion laki määrää, että esim. auton ajolupaa ei anneta ellei hakija osaa puhua, lukea ja kirjoittaa englannin kieltä.

Puertoricoa ja kaikki espanjaa puhuvat ovat alkaneet vaatia, että lakia pitäisi muuttaa siten, että lukutaitotutkinnon voisi suorittaa espanjan kielellä, sillä sen kielisiä on kaupungissa 900,000 ja vain harvat heistä ovat niin pitkällä englannin kielessä, että voisivat vastata englanninkielisiin kysymyksiin.

Pormestari Wagner on asettunut sille kannalle, että lakia olisi muutettava siten, että espanjan kieliset saisivat käyttää omaa kieltään. Kuvernööri Rockefeller on muutoksen kannalla, joten Lefkowitzillä, joka on valtion yliprokuraattori ja republikaanien nimittämä pormestarin ehdokas, on paha pähkinä purtavanaan sillä virka vaatii, että hän pitää voimassa olevat lait käytännössä. — Puertoricolaiset, joita on 230,000 äänestäjinä, vaativat oikeutta käyttää omaa kieltään auton ajolupaa anoessaan.

LENTOLIIKENNE LISÄÄNTYY

Kahdeksantoista lentoyhtiötä viime vuonna kuljetti 1,919,750 matkustajaa, siis lähes kaksi miljoonaa yli Atlantin, joka osoittaa 24 ja puolen prosentin lisäystä vuoteen 1959 verraten. Rahtitavaran kuljetus lentoteitse lisääntyi 28 ja puolella prosentilla, ollen 51,651 tonnia ja postin kuljetus lisääntyi 29 prosentilla ollen 17,755 tonnia.

LOISTO KULJETUSVÄLINEET

Maailmannäyttelyssä New Yorkissa v. 1964 yleisö saa loistopalveluksen — sähköllä käyvät kulkuneuvot, joita ohjailevat uniformuissa komeilevat "chauffeurit". Jalkasin tallustelu jää vain niille näyttelyssä käyvöille, joilla ei ole liikaa "kolikoita". Nämä sähkövaunut tulevat uudenaikaisemmat kuin esim. Atlantic City "Boardwalk'illa" on käytännössä.

Greyhound Corp. on saanut yksinoikeudet asettaa käytäntöön sähkövaunut. Erikoisuutena vielä on "royal coach", jonka sama yhtiö asettaa niiden käytettäväksi, jotka haluavat elää "kuninkaallista elämää". Greyhound yhtiö on allekirjoittanut kirjallisen sopimuksen, taaten itselleen yksinoikeudet maailmanäyttelyalueella. Greyhound yhtiön presidentti F. W. Ackerman sanoi, että yhtiö valmistaa 400 sähköajoneuvoa, sekä busseja jotka maksavat yhteensä $5 miljoonaa. Yhtiö odottaa saavansa vähintään 100 miljoonaa matkustajaa näyttelyn ajalla.

NELJÄN PÄIVÄN VIIKKO

Transport Workers Union pää, Michael Quill sanoi, että yksi päävaatimus tulevissa työehtosopimusneuvotteluissa Transit Authorityn ja yksityisten omistamien Bus-yhtiöitten kanssa on neljän päivän, (32 tunnin) työviikon käytäntöön ottamisesta New Yorkin kaupungissa.

VASTUSTAA "AUTOMATED" JUNIA

New Yorkin Transit Authority parhaillaan kokeilee "automaattisten" junien käytäntöön ottoa subwayllä. Kokeiluja tehdään yhdellä radalla lyhyellä tunneliosalla Grand Central aseman ja Times Squaren välillä.

Tarkoitus on saada käytäntöön junat, joissa ei miehistöä tarvita ollenkaan. Junat toimivat sähkövoimalla automaattisesti. Junat aloitetaan ja pysäytetään keskustassa painamalla nappia. Koska sellaiset junat tulevat käytäntöön, se on vielä tulevaisuuden asia, mutta Mike Quill, Transport Workers Union pää sanoi, että Subway junien automaattisointia vastustetaan, sillä jos sellaiset junat tulevat käytäntöön, niin se on kuolinisku koko uniolle.

Nykyään subway junat, joissa keskimäärin on 10 vaunua, tarvitsevat vain kaksi miestä — kuljettajan ja tähystäjän — joka pitää huolen, että ovet menevät kiinni silloin kun matkustajista viimeinen on junassa.

Ennen subway junissa oli kaksi miestä joka vaunussa, joitten tehtävänä oli ovien avaus ja sulkeminen. Nyt sähkö avaa ja sulkee ovet. Jokaisesta 10-vaunun junasta 18 miestä on eroitettu ja kaksi jäljellä, joten Quill on oikeassa, jos automaattisointi tulee täydelliseksi niin miehiä ei tarvita!

JEAN MARTIN BLACK HYMYILEE

Tässä on pieni näyte "Chock Full O'Nuts" kahvikuninkaan vaikeuksista. Mrs. Jean Martin Black hakee avioeroa miehestään, Williamista, joka omistaa yllämainitun kahviyhtiön ja on $16 miljoonan omistaja.

Black hakee myöskin avioeroa Jean Martinista väitteellä, että Jean on seurustellut toisten miesten kanssa Fort Lauderdalessa y.m. Asia oli esillä New Yorkin ylioikeudessa ja tuomari kuultuaan syytteet ja vastasyytteet päätti: "Aviomies maksakoon eroa hakevalle vaimolleen viisituhatta dollaria eläkettä kuukausittain ja sen lisäksi vaimon lakimiehelle kuluja $25,000, siksi kunnes avioerojuttu lopullisesti ratkaistaan. Jean Martin Black hymyilee, sillä $5,000 eläke kuukaudessa riittää hurjasteluun. Aviomies ei hymyile, mutta murjottaa, eikä "Chock Full of Nuts"-kahvikaan enää maistu.

MILJONÄÄRIN 13 LASTA

Perintöasiain oikeudessa New Yorkissa oli esillä kysymys $5 miljoonan perinnöstä.

British-hondurasilainen puutavarakauppias, Robert Sydney Turton kuoli ja vaikka hän oli leskimies, niin vaimonsa kuoleman jälkeen hänelle oli syntynyt 11 lasta. Hänen vaimonsa kuoltua v. 1918 hän teki testamentin, jossa lupautui kuolemansa jälkeen jättämään kaiken omaisuuden kahdelle tyttärelleen, Everilda Turtonille ja Margaret Turtonille, jotka vaativat nyt perintöä itselleen ja oikeus suostui siihen. Turtonin tytöt ovat yli 51 vuotiaita.

Ennen kuolemaansa Turton teki toisen testamentin, jossa mainitsi että perintö on jaettava 13 lapsen kesken. Turton kuoli 77 vuotiaana, ja mainitut 11 lasta, jotka olivat syntyneet ilman virallista vihkimistä jäivät ilman perintöosuutta. Turtonin lakimiehet väittivät, että Turton, joka oli itsekin ilman vihkimistä syntynyt, halusi tehdä oikeutta kaikille lapsilleen, mutta tuomari oli toista mieltä ja niin Turtonin kahdesta tytöstä tuli miljonäärejä ja yksitoista lasta jäivät "lehellä soittamaan".

W. M.

Toisen pääkallon suhteen ei ole voitu johtopäätelmiä tehdä, sillä se ei ole kokonainen ja siis vaikea tutkia. Ei myöskään ole voitu tarkemmin päätellä, kuinka kauan löydetyt luurangot ovat siellä olleet ja kuinka kauan he ovat olleet kuolleena.

Luut on viety valtion tutkimuslaitokseen Albanyyn. — a-a.

Jersey City, N. J.

Vierailee

Elma ja Jak Kunnas ja tytär vierailevat Elman äidin Mrs. Härmän luona. Katri ja Jacob vierailivat viime viikolla Canterburyssä, Conn. Wilho Karsun perheessä ja muissakin tuttavissa.

Pojat lähtivät reissulle

Robert Peter, Bergenfild ja hänen serkkusan Keneth Korsu, Canterbury, Conn. lähtivät Flordaan kahden viikon lomalle. Matkan he tekivät autolla.

Mini ja Fred Wetley

ovat olleet useita viikkoja Canadassa lomalla. Charlie Leeman. Urheilun opettaja Snyderin korkeakoulussa, on perheensä kanssa lomalla Georgian valtiossa.

Elsi ja Alex Mustonen

olivat lomalla Keräsellä lähellä Kingstonia.

Mrs. Nancy Oman ja May, samoin Tyyne ja John Laakso, olivat lomalla Ainolassa. Anna ja Elmer Johnson olivat lomalla Helsingeillä eteläJerseyssä. — M. N.

Lantana—Lake Worth, Florida

Ilmastointi

(air conditioning) on yksi nykypäivän ihmisten monista mukavuuksista. Tilastot osoittavat, että Yhdysvalloissa oli jo vuoden 1960 aikana 6,300,000 kotia ilmastoitu, joista 1,127,000 kotia kokonaan ilmastoitua ja loput niin, että ainakin osa huoneistosta oli varustettu ilmastointivälineillä. Floridassa, joka sijaitsee lämpimässä etelässä oli 356,800 ilmastoitua asuntoa ja oli Florida neljännellä tilalla valtioista ilmastoitujen kotien lukumäärässä ja toisella tilalla, jos otetaan ilmastoitujen kotien lukumäärä prosenteissa koko valtion kotien lukumäärästä, eli 23% valtiomme asunnoista. Vahvimmin ilmastoitu valtio oli Texas, 855,600 ilmastoitua kotia ja 30.8% valtion asunnoista. Seuraavina tilastossa ovat New York ja Illinois. Floridan perästä seuraavat Pennsylvania, Missouri, Louisiana, New Jersey, California ja Tennessee.

Sekä, että

voidaan sanoa Yhdysvaltain ja Kuuban välisestä kaupankäynnistä nykyään. Vientikielto tästä maasta Kuubaan ilmoitetaan olevan voimassa kaikille muille tavaroille, paitsi lääkkeille ja joillekin ruokatavaroille. West Palm Beachin satamassa, joka tällä kertaa on enimmän liikettä välittävä satama Kuubaan, menevät laivat sinne säännöllisesti kaksi kertaa viikossa. Liikevaihto Kuuban kanssa arvioidaan yhä olevan noin 40 miljoonaa dollaria vuodessa. Vaikka vientikielto sinne on olemassa niin tuontikieltoa ei ole. Kuuba myy edelleenkin suurimman osan ananassadostaan (pine apple) meille. Kesäkuun aikana Kuubasta tuotiin 1.6 miljoonaa paunaa tupakkaa, etupäässä Tampaan. Myöskin tuodaan Kuubasta tänne huomattavat määrät merirapuja, hummeria (lobster), liima-aineita, sekä säilöttyjä hedelmiä.

Paljon ääntä

vetten päällä oli heinäk. 15 ja 16 päivinä viereisellämme järvellä, Lake Worth, josta Lake Worthin kaupunkikin on nimensä saanut. Silloin toimitettiin vuotuiset "Gold Coast", joksi Floridan kaakkoisrannikkoa kutsutaan, moottorivenekilpailut Miamista West Palm Beachille ja takaisin. Lähtijöitä oli 219, joista 177 teki ainakin tulomatkan loppuun saakka. Voittajaksi suoriutui jo kolmantena vuotena peräkkäin Bob Seever, Miamilainen, joka kulki tämän 61.3 mailin paluumatkan Miamiin 50 minuutissa ja yhdessä sekunnissa. Hän oli ensimmäinen myöskin menomatkalla West Palm Beachille. Floridan rannikko on hyvin repaleista. Niinpä on tämän Lake Worthin ja Atlannin välilläkin vain kapea kaistale maata ja pitkin rannikkoa sijaitseva pitkulainen Lake Worth on luonnon luoma mainio vesiajokaista tällaisille kilpailuille. Seeverin keskimääräinen vauhti matkan molemmin päin laskien oli lähes 80 mailia tunnissa.

Alex Lyijynen

kuoli paikallisessa sairaalassa heinäk. 12 päivänä 68 vuotiaana. Hän ei ollut erikoisemmin sairastellut viime aikoina, joten hänen kuolemansa tuli aivan yllätyksenä hänen monille tuttavilleen ja hänen perheelleen. Lyijynen oli muuttanut tänne Detroitista kuusi vuotta sitten. Lähemmät omaiset ovat vaimonsa Aina täällä ja kaksi poikaa Detroitissa, myöskin viisi lastenlasta. Alex Lyijynen oli esiintynyt paljon kupletinlaulajana molemmillakin suomalaisilla haaleilla täällä.

— Setä.

Quincy, Mass.

(Puhelintieto)

KAUKO ROIHA KUOLLUT

Sähköinsinööri Kauko Roiha, 68-vuotias, kuoli viime lauantaiaamuna kotonaan 388 Water St., seitsenkuukautisen sairauden murtamana. Hän oli syntynyt Afrikassa lähetyssaarnaajan poikana.

Lähinnä kaipaamaan jäivät puoliso Elsie, Sao Paulossa, Brasiliassa, jossa hänen pojallaan Reinolla on pieni tehdasliike.

Haudataan huomenna, tiistaina klo 2 iltapäivällä Hannellin hautaustoimistosta. Maallinen jäännös kätketään paikalliseen hautausmaahan.

— M. H.

Whisti illoista

Viime keskiviikkona oli aivan yllätys talollamme. Väkeä oli läheltä ja kaukaa tullut suuri lukuisena pelaamaan ja kaukaa tullut suuri lukuisena pelaamaan ja kahville. Beddellin pariskunta Floridasta oli joukossamme. Tämä ilta olikin Hilja Luukkosen lahjoittama, "kihlajaiset ilman miestä". Kiitos vaan Hilja tarjoilusta. Koitetaan taas saapua suurella joukolla ensi keskiviikkona kuukaus emäntiemme Hildan, Taimin ja allekirjoittettujen viime illan tarjoiluun.

Rahaa oli poltettavaksi

Entinen kuuluisa Brinkin rahaauto syttyi palamaan Cambridgissä ja siinä oli yli sadan tuhannen dollarin edestä paperi rahaa. Kuumat auton jarrut oli syynä tulipalon alkuun. Ajuri kyllä sammutti tulen käsi ruiskulla, vaan tulihan palokuntakin avuksi lopussa.

Kuuhun lähtö

korkeimmat valtion virkailijat ja samalla naapuri kauppalan Hinghamin kaupungin isät ovat kovassa hommassa esittää hallitukselle 60 miljoonan dollarin maksavaa keskus paikkaa kuuhun lentoa varten. Kuvernööri John A. Volpe on lähestynyt presidentti Kennedyä tässä asiassa. Onhan täällä valmis paikka entisessä laivaston ammuksien varasto paikassa, jota ei laivasto nykyään käydä ja joissa olisi hyvä paikka tälle uudelle keskukselle.

Vieraisille

Ahkeria Raivaajamme lukijoita Sievä ja Ruben Baakman, Hanssonista, ottivat siivet ja lensivät poikansa perheen luokse North Hollywoodiin, Californiaan parin viikon ajaksi. Toivomme hyvää loma-aikaa.

Uudet tarpeet

Naapuri kaupungin Seituate rannikkovartiosto tulee laittamaan uudet valot ja patterit paikalliselle "minot" ranta-valolle. Entiset ovat käyneet himmeäksi ja epävarmoiksi. Merellä kulkijat ovat tehneet valituksia tämän asian suhteen.

Suomi-vieraat

Pikku hiljalleen alkavat saapua kotinurkille. Katri ja Matti Laine ovat jo kotona ja Impi Karvinen ja Julia Paappanen tätä lukiessa ovat myös kotona. Tämän kuun lopussa pietiläiset Aino ja Louis sekä Ida Koljonen saapuu. Tervetuloa vaan kotiin teille kaikille. Impi kirjoittaa, että hänen tätinsä, täällä kaikille tunnettu Jalmar Helinin puoliso Ida, on saanut sydänkohtauksen siellä ja on Juvan sairaalassa.

Toivomme Idalle pikaista tervehtymistä.

Aino Siitonen

Joku on sairastanut kotonaan on joutunut Quincyn kaupungin sairaalaan saamaan apua sairaudelleen. Toivomme Ainoa pian tästä selvenevän ja tulevan terveiden joukkoon.

Rannikkojuhlat

Nämä vuotuiset juhlat alkavat lähestyä ja ne pidetään Ahon kauniissa järven ranta puistossa sunnuntaina, elokuun 6 p. 111 Bullard St., Walpole, Mass. Tietysti me Quincylaiset ja ympäristö alamme myös valmistumaan juhlille menoa varten. Siellä on hyvä ohjelma, päivällinen sekä muuta urheiluun kuuluvaa ohjelmaa. Samalla myös näkee ystäviään joita voi tervehtiä ja niiden kanssa seurustella. Ohjelman näette paremmin Norwoodin kirjeenvaihtajalta. Tämä on vaan huomautus tilaisuudesta.

— Paulin.

Troy, N. H.

Avioliittoon

vihittiin heinäk. 15 pnä Christ Lutheran kirkossa, pastori Elmer Linen toimesta Sylvia Irene Lounder, sekä pastori Reino Heikkilä, edellinen tästä kylästä ja jälkimmäinen Jaffrey, N. H. sulhanen on Anna Heikkilän ja edesmenneen Hjalmar Heikkilän poika ja morsian Viola Louderin tytär, joka isäöiti Lizzie Koski on tästä kylästä. Tilaisuudessa oli runsaasti sukulasia, sekä kutsuvieraita noin 200 henkeä. Suomalaista lukijaa ei varmaankaan kiinnosta asianomaisten henkilöiden pukumallit eikä niistä miespuolinen kirjoittaja mitään ymmärräkään, kuittaamme siis tämän puolen asiasta mainitsemalla, että puvut olivat loistavia ja morsian ihana. Vihkimistoimituksen jälkeen siirryttiin alakerran ravintolaan, jossa jokainen teki parhaansa kykyjensä mukaan. Vastaanoton aikana luiskahti nuori pari omille teilleen ollen heidän päämääränään etelä-itäinen osa Yhdysvaltoina mutta elok. 20 päivästä alkaen tulee heidän kotipaikkanaan olemaan Superior, Wis. — T. K.

VALAS VERKOSSA

Neuvostoliitolaisen troolarin "Bobrovin" kalastusverkkoon ui jokin aika sitten Pohjois-Atlantilla pitkä valas. Todennäköisesti se pakeni jotakin syvällä vedessä ja ui kovalla vauhdilla verkkoon. Se joutui olemaan kauan veden alla ja ilman puutteessa menetti voimansa eikä osoittanut minkäänlaisia vastarinnan merkkejä.

Kalastajat sitoivat valaan pyrstöön paksun köyden ja ruhon ympärille Herkules-vaijerin. Aluksen vinssit nostivat jättiläisen ilmaan, Kalastajat hieroskelivat jo tyytyväsinä käsiään. Mutta kun valas oli nostettu pois vedestä ja roikkui meren pinnan yläpuolella antoi se pyrstöllään sellaisen iskun, että kaikki köydet ja vaijerit menivät poikki kuin ompelulangat. Meri vaahtosi, kun valas katosi nopeasti sen syvyyksiin.

Van Etten - Spencer, N. Y.

Kuolleita

Esa Saikkonen kuoli Sayerin sairaalassa heinäkuun 16 päivänä 73 vuoden ikäisenä, sairastettuaan syöpätautia pitkän ajan.

Jälkeen jäi neljä tytärtä, Mrs. Edna Alve, Spencer; Mrs. Laura Koski ja Mrs. Viola Seeley, Ithaca; Mrs. Irene Russell, Pensacola, Fla.; viisi poikaa, Donald, Spencer, Leo ja Russell, Trumansburg; Leslie, Ithaca sekä Roy, Calif.; 20 lastenlasta.

Yksityiset hautajaiset pidettiin Arnold hautauskodissa, jossa pastori Thomas Schultz piti hautausseremonian. Viimeinen lepopaikka oli Mt. Hope hautausmaa Van Etten, N. Y. Kukkarahat pyydettiin lahjoittamaan syöpärahastoon.

Saikkoset ovat asuneet Van Ettenissä 40 vuotta ja kasvattaneet lapsensa täällä farmilla. Joitakin vuosia sitten he myivät farminsa ja ostivat talon Van Ettenin kauppalasta.

Kusti Mäki

kuoli heinäkuun 19 päivänä 72 vuoden ikäisenä. Hän sairasti syöpää ja oli huonovointinen pitkän ajan. Häntä hoidettiin Tioga-kauntin hoitolassa Candorissa.

Edesmennyt haudattiin Spencerin hautaustoimiston välityksellä heinäkuun 22 päivänä, jossa Matti Wick piti puheen. Vainaja kätkettiin North Spencerin hautausmaahan.

Edesmennyttä jäi kaipaamaan joukko hyviä ystäviä.

Ihmisen luita löydetty

Eino Heikkilä ja Steve Krishock löysivät kahden henkilön luita kaksikerroksisesta rakennuksesta, josta yhtä osaa on käytetty varastohuoneena. Toisessa kerroksessa oli kaksi perheasuntoa ja alakerrassa autovaja ja jo aikaisemmin mainittu varastohuone.

Vielä kesken olevien tutkimusten perusteella voidaan päätellä, että yksi pääkallo kuuluu noin 40 vuotiaalle mieshenkilölle ja on kotoisin Euroopan luoteisosasta.

HARLEMIN SUOMAL. EV. LUTH. SEURAKUNTA

106 East 86th Street, New York City
Rev. Arvi Henry Saarisuu
Pappila: 304 East 93rd St., 4 B. Puh. AT. 9-7733

Sunnuntaina 30 p. Jumalanpalvelus klo 7:00. Saarnaa past. Karlo Keljo.

Elokuussa ei kirkossa ole jumalanpalveluksia.

A. H. S-suu.

Nyt varastossamme

Toistaiseksi voimme välittömästi täyttää varastostamme tilauksia seuraaville kirjoille:

TOKOI:
Maanpakolaisen muistelmia
417 siv., sid. $4.50

LARNI:
Kaunis sikopaimen
204 siv., sid. $3.00

PAAVOLA:
Pikkuhitlereitä
158 siv., sid. 2.75

SOMERKIVI:
Lasten oma aapinen
175 siv., sid. $1.50

VESTERINEN:
Joka miehen harmonikkakoulu
110 siv., sid. $5.00

Suomi laulaa — Finland sings,
kokoelma lauluja nuotteineen; hyvä kuvitus, 96 suurta sivua $3.50.

SULKANEN:
Amerikan suomalaisen työväenliikkeen historia
runsas kuvitus, 516 sivua, sid. $5.00

KOLEHMAINEN:
Sow the Golden Seed,
a history of this newspaper, Raivaaja $3.50.

WARBASSE:
Three Voyages,
Being an Autobiography by James P. Warbasse, 274 pages, $3.50

AGNSÄTER:
Hyvää ruokaa,
nykyaikaisen kodin keittokirja
626 siv. $4.50

WASASTJERNA:
Minnesotan suomalaisten historia
780 sivua, runsas kuvitus, $10.00

TANNER:
The Winter War,
Finland Against Russia 1939—40, 274 pages, $5.00

WUOLLE:
Suomalais-Englantilainen Sanakirja
Kuudes painos, 526 siv., sid. $3.50

Englantilais-Suomalainen Sanakirja
Seitsemäs painos, 575 siv., sid $3.50

ALANNE:
Suomalais-Englantilainen Sanakirja
1111 siv., sid. $15.00

STRONG:
Amerikan Kansan Vaiheet
305 siv., nid. $3.00

ASKELI:
How To Know Yourself—Ninety Doys to Good Health
191 pages, $3.00

OLLI:
Fundamentals of Finnish Grammar
199 pages, $3.50

GOODRICH:
Sisu—Finland's Fight for Independence
144 pages, 35c

Postittakaa tilaukset osoitteella:

RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA
FITCHBURG, MASSACHUSETTS

Syvällä surulla ja kaipauksella ilmoitan, että rakas mieheni, poikiemme hellä isä ja iso-isä

ALJE WALNES

kuoli äkkiä minun ja lähiystäviemme läsnäollessa, Bogotassa, kesäkuun 18 päivänä, 1961 ja saatettiin viime lepoonsa, George Washington Memorial Puistoon, Paramukseen, Volk Hautauskodista, Teaneckista, Juhannus-aattona.

Kaipaamaan kanssani jäi kaksi poikaamme, armeijan majurit Paul ja Urho puolisoineen ja heidän neljä lastansa, kaukaisempia sukulaisia Suomessa ja laaja ystäväpiiri tässä maassa. Alje oli syntynyt Suomessa, Turun ja Porin läänissä, Uuden kirkon pitäjässä, helmikuun 3 päivänä, 1896 ja saapui tähän maahan vuonna 1913. Avioiduimme Bogotassa, kesäkuun 9 päivänä, 1917.

MUISTO

Koivupuu sinua ympäröi —
Kaunis lampi vieressäs lainehtii —
En väsynyt sinua hoitamaan,
Mutta väsyit kai, armas, koska uinahdit.
Levon sinulle, rakas, suon!

Vaimosi Hanna.

IN MEMORIAM

Thank you for your love, dad!

Helen & Simone.

MUISTO

Kaukaa — kaukaa — murhe soi —
Satamiesten rintaan - tuskan - toi -
Isän hautaan saatoimme —
Kaihomielin ulkomaille - lähdimme.
Kun kotimaahan takaisin palaamme,
Rinnatusten haudallasi - kuljemme!

Pojat Paul ja Urho.

IN MEMORIAM

Thank you for your love, grand-dad.
We treasure your memory.

Nancy, Eleanor, Jack & Donald.
(The grand-children).

KIITOS

teille omaiset, sukulaiset ja ystävät kauniista kukkalaitteista, korteista, kirjeistä, ohjelmasta Aljen muistolle, kaikenlaisesta avusta hautajaistilaisuudessa sekä myötätunnosta, joka antoi minulle voimaa kestää kaiken. Pastori Jacobsonille kiitos lohduttavista sanoista.

Rakkaudella, **HANNA WALNES**

128 Stuhr Place,
River Vale, N. J.

Maytag Sales & Service
Maytag automaattisia pyykkikoneita
Hotpoint välineitä — Ironrite silitysrautoja
aivelumme käsittää myymämme tavarat
2 SUURTA PUOTIA
4136 Main Ave. Ashtabula — 462 State St. Conneaut

Louis A. Bodnar & Son
HAUTAUSTOIMISTO
Perustettu 1927
AMBULANSSIPALVELU päivisin ja öisin
3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio
Puhelin MElrose 1-3075

CARL W. HALL
HAUTAUSPALVELUS
533 NO. PARK AVE
WARREN, OHIO — TEL. 4465-6
AMBULANSSIPALVELUS YÖLLÄ JA PÄIVÄLLÄ
Kaunis ja arvokas palvelus perheen asettamalla hinnalla

HENRY A. LEIMKUEHLER
Funeral Home
6722 FRANKLIN BLVD. CLEVELAND, OHIO
Puhelin: Woodbine 1-0071
HENRY J. GOOD
EARL R. BAMPTON

Newport and Milford, N. H.

Newton — Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. Res. 113-R Office 113-W
42 Main St. Newport, N.H.

MARTIN'S HARDWARE
KIVIHIILIÄ—KOKSIA—JÄÄTÄ
Puhelin 374
3 MAIN ST. — NEWPORT, N.H.

Corbett Oil Co., Inc.
Konttori ja liike Belknap Ave.
P. O. Box 329, Newport, N. H.
Winkler Lämmityslaitteita — Mobilheat öljyä — Mobilflame Pullokaasua

Stockwell Greenhouses
Kukkalaitteita ja tuoreita kukkia
Sähkeellä kukkalähetyksiä kaikkialle
140 North Main St. — Newport, N. H.

SILSBY & JOHNSON, INC.
Rautatavaraa — Plummausta — Lämmityslaitteita
Delta voimatyökaluja — Keittiötavaraa
Tel. 300 Newport, N. H.

Chester and Springfield, Vt.

MONIER'S
Keittiönliesiä — Vedenlämmittäjiä
Jääkaappeja — Pyykkikoneita
PULLOKAASUA
CHESTER, VERMONT

CHESTER GARAGE
Chester, Vt., Puh. TR 5-5834
Pyörien suoristusta ja balanseerausta
24 tunnin kolaripalvelu

E. J. DAVIS HARDWARE CO.
— HARDWARE —
Puh. TR 5-3342 Chester Depot, Vt.

Paul W. Adams
FUNERAL SERVICE
CHESTER, VERMONT

UUDISTAKAA tilauksenne säännöllisesti, jotta välttyisitte ikävältä yllätykseltä lehden jäädessä tulematta.

MONTANY & MONTANY
Puh. 3996.
Blue coal
Parasta laadussa
CHESTER, VT.

Massachusettsin sää: — Aamulla selkeää, kuumaa, ukkossateita illemmalla.

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

Seitsemän paloa sytytettiin Rollstone mäellä metsään

Kokonaista seitsemän paloa sytytettiin tahallisesti eilisiltana Rollstonemäen metsään, jollaista tapaa on ennenkin harrastettu poliisien ja palokuntalaisten vitsaukseksi.

Jo aikaisin illan tultua palokuntalaiset saivat tiedon metsäpalosta mäen kukkulalla. Palokuntalaiset ja poliisit kiirehtivät paikalle. Ja siitä se alkoi. Tunnin kuluessa paloja syttyi seitsemään paikkaan eri paikoissa mäkeä, mutta ne sammutettiin alkuunsa.

Sää oli hiostavan kuuma, ja päästi se palokuntalaisten hien virtaamaan näiden pakotuttua miesvoimalla kantamaan välineensä ympäri entisen kivimurtimon laidoilla sijaitsevaa metsää.

Poliisin arvelun mukaan sytyttäjät ovat poikasia, jotka varsin hyvin tuntevat tuon mäkialueen metsät ja puskikot.

Aikaisemmin yhdeksän päivän aikana palokuntalaiset sammuttivat myös seitsemän sytytettyä paloa samalla mäellä.

KAKSI FORT DEVENSIN SOTILASTA VANGITTU

Fitchburgin poliisi vangitsi eilisiltana kaksi Fort Devensin sotilasta syytettyinä auton renkaan ja pyörän varkaudesta.

Vangitut ovat Richard Rowe Harresvillestä, N. Y., ja Michael Fulian, Rochesteristä, N. Y. Nämä tavattiin itse teosta Fairmont Streetin parkkeerauspakalla sunnuntai-aamuna. Tekoon osallistunut kolmas henkilö pääsi livistämään. Asia käsitellään tänään piirioikeudessa.

UUTISILMOITUKSIA

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635. Aina palveluksessanne

Finns 'Moved' Arctic Circle

Fichburgilaiset ystävämme Edward ja Madeline Wolf lähettivät puumerkille leikkeleen Gloucester Daily Times lehdestä, jossa on julkaistu Lappia koskeva kirjoitus ylläolevasti otsikoituna. Kirjoituksen on lehdelle lähettänyt Art Buchwald Helsingistä. "Me nauraa hihitimme kirjoitukselle aikalailla", huomauttaa Mrs. Wolf kirjeessään. Niin teimme mekin ja koska oletamme, että se saattaisi huvittaa muitakin, niin tarjoamme sen luettavaksi suomalaisena versiona. Näin se kuuluu:

Monetkaan eivät tiedä, että pohjoista napapiiriä siirrettiin viisi kilometriä Mrs. Eleanor Rooseveltia varten silloin, kun hän v. 1954 vieraili Lapissa. Eikä sitä ole koskaan siirretty takaisin.

Siirron suoritti Jari Sundqvist, joka johtaa erästä Lapin suurimpiin kuuluvaa metsätyöliikettä. Sundqvistiä pidetään Lapin kansantapojen ja -tarujen suurinna tuntijana ja jonkinlaisena itseoikeutettuna kuninkaana tällä maailmankulmalla. Meille Sundqvist kertoi, että jokainen haluaa saada tilaisuuden seistä pohjoisella napapiirillä, jonka rajan maantieteilijät olettavata olevan muutamien mailien päässä Rovaniemen ulkopuolella. Todellisuudessa, Sundqist sanoi minä olen siirtänyt pohjoista napapiiriä kaksi eri kertaa. Ensiksi v. 1938, koska se oli liian lähellä kotiani enkä tahtonut nähdä turisteja kaikkialla tiluksillani. Silloin minä siirsin napapiirin suolle. Oletin, että ehkä se estää turistit sitä katselemasta.

Vuonna 1954 kuulimme, että Mrs. Roosevelt on tulossa Lappiin. Emme tietenkään voineet viedä häntä suolle ja niin me kysyimme itseltämme: Missähän Mrs. Roosevelt haluaisi seistä pohjoisella napapiirillä?

Vastauksena kysymykseemme etsimme kauniin paikan noin viiden kilometrin päästä alkuperäiseltä paikalta valtamaantien varrelta. Se tarjoisi mm. mainion tilaisuuden valokuvien ottamista varten. Me rakensimme siihen vielä hirsikämpän Mrs. Rooseveltin kunniaksi. Siitä kämpästä nyt myydään postikortteja, postimerkkejä ja peuransarvia.

Me kaikki olemme hyvin ylpeitä siitä paikasta ja minua nyt pidetään asiantuntijana pohjoisen napapiirin siirtämisessä. Hiljattain tiedustelin eräältä ystävältäni, joka rakensi uuden hotellin Lappiin, että eikö hän tahtoisi, että siirtäisin pohjoisen napapiirin rajan kulkemaan hänen hotellinsa tanssisalin läpi.

Ei tule kauppaa, vastasi ystäväni. En halua että turistit häiritsevät tanssejani.

Sundqvistin suurin probleema nyt on saada Venäjä suostumaan siihen, että pohjoisen napapiirin raja Venäjällä siirrettäisiin samalle linjalle kuin se on Suomessakin. Ja kun Venäjä on ollut viime aikoina hyvin kooperatiivinen melkein kaikissa asioissa, niin Sundjvist on vakuuttunut siitä, ettei tule olemaan mitään erikoisia vaikeuksia sovntoon pääsemisessä.

Omasta puolestamme puumerkki huomauttaa, että kerrassaan harvinainen mies on tuo Lapin itseoikeutettu kuningas Mr. Sudqvist. Vanhassa kirjassa kerrotaan, että "uskolla voidaan siirtää vuoriakin". Sundqvist siirtää pohjoista napapiiriä non vain tarpeen mukaan. — kk —.

Hurjaa autoilua Leominsterissä

Neljä nuorukaista loukkaantui heidän autonsa lyödessä kumoon tusinan suojuspaaluja ja törmäten lopuksi suureen pylvääseen Centralkadulla sunnuntai-iltana. Kaikki neljä oli vietävä sairasvaunulla Leominsterin sairaalaan hoidettavaksi. Yksi loukkaantuneista oli Kenneth Brown Vernonkadulta Fitchburgista. Vammat eivät kuitenkaan olleet vakavia ja saatuaan voiteita ja kääreitä haavoihinsa ja mustelmiinsa laskettiin nuoretmiehet menemään.

Autoa ajoi Jeffrey Sangster Sterlingistä. Valtiopoliisi Lalone sanoi seuranneensa Sangsterin auton kulkua, sen ajaessa hirmuvauhtia ja kadodessa mutkan taakse. Kun hän sitten tapasi auton ja siinä olleet, oli pylväisiin ajo tapahtunut.

Dynamiittimiehiä kiinni naapurissa

Neljä Montrealista tullutta miestä vangittiin Leominsterissä syytettyinä luvattomasta dynamiitin halussaan pidosta.

Poliisille oli saapunut tieto Keenen poliisilta ja kehoitus olla varuillaan dynamiittia sisältävän auton suhteen. Poliisimies Matteo Ciccone sanoi löytäneensä kaksi puikkoa dynamiittia, kaksi sähköllä sytytettävää nallia, pari pienempää nallia ja sytytyslankaa autosta. Myös oli löydetty raskaita moukareita ja suuri ruuviavain, kaksi rautakankea ja muita rosvojen välineitä.

Miesten jäljiltä Vermontista, Mainesta ja New Hampshiresta kuuluu epäilystä synnyttäviä uutisia. Miesten toiminnan kuulustelu alkoi tänä aamuna piirioikeudessa.

Koulu rakennettava Blossomkadun varteen julistaa pormestari

Fitchburgin Koulukomitean täytyy hyväksyä uuden alkeiskoulun paikaksi Blossom-kadun varrella sijaitseva paikka "taikka mitään uutta koulua ei tulla rakentamaan," julisti pormestari Bourque eilisiltana.

Tämän julkilausumansa pormestari antoi iltaa ennen Koulukomitean suljettua istuntoa tänäiltana, jossa istunnossa on myös mukana kaupunginvaltuusto ja jossa täytyy pitkäaikainen kinastelu koulun paikasta ratkaista puoleen taikka toiseen.

Pormestari Bourque pysyy järkkymättömänä mielipiteessään, että Blossomkadun alue on edullisin. "Olen harkinnut aikaisemmin valitsemani paikan parhaaksi enkä voi päätöstäni toiseksi muuttaa. Minä en peräydy päätöksestäni. Koulukomitean täytyy myöntyä rakennuttamaan koulu Blossom-kadun varrelle taikka jättää rakennuspuuha sellaisekseen."

Koulukomitea, jonka hyväksyntä on saatava koulupaikalle ennen sen rakentamista, katsoo Rindge Roadin viereisen alueen parhaimmaksi ja tarkoitustaan vastaavimmaksi. Alue on 28 eekkerin laajuinen.

Tulkitessaan mielipiteensä lausui pormestari mm seuraavaa: "Tämä on äänestysvuosi eivätkä Koulukomitean jäsenet tule tekemään asiasta poliittista kysymystä minun kanssani. Minä en halua enempää ylönkatsottavan veronmaksajien asennetta. Valtuusto on 99-prosenttisesti kannattanut Blossom-kadun aluetta, samoin alueen tarkastuskomitea — koulun rakentamista tälle alueelle vastustaa ainoastaan Koulukomitea.

"Minä luotan varsin suuresti joihinkin Koulukomitean jäseniin, he ovat vilpittömiä, rehellisiä, koettaen parhaansa mukaan saada tämä pulma hyvin ratkaistuksi."

Pormestari puolustaa asennettaan sillä, että taloudellisesti Blossomkadun alue on edullisempi, helpottaen veronmaksajien kuormitusta. Koulun rakentaminen tälle alueelle tulee paljon halvemmaksi kuin Rindge Roadin varrella olevan alueen kuntoonlaitto, hän väittää.

Valtuuston puheenjohtaja Joseph Walsh puolestaan on lausunut toivomuksen tämäniltaisen kokouksen pääsystä yksimielisyyteen.

Thompson Fitchburgin vanhin lääkäri

Fitchburgissa on useita kymmeniä lääkäreitä. Niissä on eri alojen spesialisteja, nuoria, keski-ikäisiä ja vanhoja lääkäreitä. Vanhin vielä ammattiaan harjoittava lääkäri täällä on Frederick H. Thompson, Jr. Hän on 86 vuoden ikäinen. Monet kaupunkimme suomalaiset tuntevat hänet — tunsivat hänen isänsäkin, joka kuoli 96 vuoden ikäisenä.

Tohtori Thompsonilla on harvinainen muisti. Me, Kalle, Säevele, Vihtori ja puumerkki usein tapaamme hänet Brooksin kahvihuoneessa. Hänen aamulehtensä näyttää olevan Boston Globe. Siitä hän kahvia juodessa lukee uutisia, toisinaan tärkeitä yleisiä uutisia, mutta myös urheilu-uutisia, varsinkin palloilua koskevia. Eikä hänellä ole kiirettä. Hyvämuistisena ja vielä kaikinpuolin pirteänä miehenä hän jaksaa keskittyä sisä- sekä ulkopoliittisiin kysymyksiin ja kertoo vierustoverilleen myös siitä suuresta kehityksestä, mikä on tapahtunut hänen omalla alallaan sen 59 vuoden aikana, jonka hän on ammattiaan harjoittanut. Vaikea oli, hän kerran huomautti, käydä sairasta katsomassa vuosisatamme alussa. Hänellä oli hevonen, mutta teitä ei avattu talvella.

Tohtori Thompson syntyi Fitchburgissa huhtikuun 13 päivänä 1875. Lääkäriksi hän valmistui Harvard Yliopiston lääkärikoulusta vuonna 1902. Hänen erikoisalanaan on ollut keuhko- ja tuberkuloosia sairastavien potilaiden hoitaminen. Burbankin sairaalan yhteydessä toimineen tuberkuloosiparantolan päälääkärinä hän toimi vuodesta 1920 alkaen siihen saakka kun se vuonna 1954 suljettiin. Tohtori Thompson usein puhuu kiinnostuneena siitä edistyksestä, mikä on tapahtunut sairaiden hoitamisessa kaikilla aloilla. Keuhkovikaiset esim. entisinä aikoina tavallisesti joutuivat olemaan parantolassa siihen saakka, kun he kuolivat. Nyt he pääsevät kotiin muutamien kuukausien jälkeen.

Piirikuntamme lääkärien liitto joltakin aikoja sitten antoi toht. Thompsonille Paul Revere'n maljan tunnustuksena siitä, että hän toimi po. lääkärien liiton rahastonhoitajana 52 vuotta.

Worcester Telegram-lehden haastattelijan kautta tämä kokenut ja korkeaan ikään saakka terveytensä säilyttänyt lääkäri oli antanut kanssaihmisilleen seuraavan neuvon:

Siirtäkää huolenne takaraivoonne. Pitäkää huoli siitä, että saatte riittävästi liikuntaa, mutta älkää väsyttäkö itseänne — ja varokaa liikalihavuutta. — kk —.

Vetoomuksia tehdasalueista harkitaan

Kaupungin Piirialuevirasto harkitsee kahta sille esitettyä vetoomusta kokouksessaan tänä iltana, tiedoittaa viraston puheenjohtaja Edward McHugh.

Star Cleaners Co. on yhden ja Joseph E. ja Robert Ethier toisen vetoomuksen tekijät.

Star Cleaners pyytää oikeutta kahdelle liikerakennukselle Summer-kadun ja Klondike Avenuen varrelle, kuuluen liikkeisiin mm. kiinteistökauppojen välitystoimisto.

Joseph ja Robert Ethier pyytävät oikeutta saada käyttää maata ja rakennuksia 70 North-kadulla lukkotehdasta ja muuta kevyttä tehdastuotantoa varten. Samalla pyydetään pysäköintilupaa ja ilmoitustaulujen laitto-oikeutta samalle alueelle. Alue on kaupungin kirjoissa merkitty Asunto C-alueeksi, johon ei ole lupa rakentaa tehtaita.

Toivo Schwartsin viimeinen matka

Toivo A. Schwartz Lunenburgista saatettiin tänään viimeiselle maalliselle matkalle. Hautausohjelma suoritettiin kello 1 ip. Bosk'in hautaustoimistossa. Papilliset tehtävät suoritti pastori Henry Leino, urkuri Mrs. John Shields. Maallinen jäännös muutettiin tuhkaksi Worcesterin polttolaitoksella.

Kuusamolla

Kun kesäiltain tuulet
sua kutsuu ehkä luulet,
on Cammonille tie
Voit siellä illansuuta
sä viettää, painaa puuta.
Ne penkit tutut lie.

Mutta kaik' on mennyt, jäänyt
vain puisto särkynyt
min asu vieras on.
Tok' penkit taas on siellä,
vanhus seisoo tiellä
ja näkee "Kuusamon".

Näkee Co-op Marketin
tuon suomalaisten kasvatin.
Se nostaa miehen mieltä.
Jos oot sä vaille mitä vaan,
jos tuttavaakin tapaamaan,
ne löydät aina sieltä.

Kieli vaihtuu, aika vie,
"Kuusamolle" monen tie
kesken jäänyt on.
Mut sinne aatos kulkee,
ja vanhat muistot sulkee
sydämees "Kuusamon".

Matti Antila.

Gardner, Mass.

Matkustelu

Monia ihmisiä on matkustanut kesäänsä viettämään, yksi yhteen suuntaan ja toinen toiseen. Matkailijoista suomalaisten keskuudessa on Suomi saanut suurimman osan. Tässä esitellään sellainen matkailija, joka on suunnannut matkailunsa aivan eri suuntaan. Matti Kinnunen, joka asuu 7 West Lynde St. lähti matkustamaan lentoteitse Alaskaan, tapaamaan veljeään Hermannia, joka asuu Hope-nimisessä paikassa pohjois-Alaskassa. Veljekset eivät ole tavanneet toisiaan 45 vuoteen, on kai kohtaaminen mielenkiintoista puolelta ja toiselta.

Matti Kinnunen on asunut Yhdysvalloissa vuosikymmeniä, mutta Matti ei ole muutellut asuinpaikkaansa eikä työpaikkaa. Matti on koko sen ajan, kun on Yhdysvalloissa ollut, tehnyt työtä Heywood Wakefield Co.

Suurenmoinen

tietyöurakka on suunnittelun alaisena. On kysymys 140 tien rakentamisesta Winchendonin rajasta Henry Heywood Memorial sairaalan luokse. Kustannusarvio on julkaistu ja se käsittää 300,000 dollarin summan. Kysymys on muutamien mutkien oikaisemisesta ja tien levittämisestä.

Kaupungin virkoihin

pyrkijöitä ilmaantuu. Valtuusmiesten paikkojen tavoittelijoita on kummallekin linjalle useita, yleisvaltuusmiehiksi sekä piirivaltuusmiehiksi. Louis Glad, Drepe Rd., on ottanut nimityspaperit ja aikoo "runnata" valtuustoon. On entisiä valtuusmiehiä, jotka ovat ottaneet nimityspapereita.

Majurin virkaan pyrkijänä on nykyinen majuri Gyril P. Landry. Epävirallisia mainintoja kuuluu yhdeltä ja toiselta suunnalta, että se ja se pyrkii majuriksi. On mainittu Fred Perryn nimi myöskin, mutta Perry itse ilmoittaa, että hän ei ole ehdokkaana. Kunhan vaaliaika lähenee, niin saamme nähdä, että ketä on virkoihin pyrkijöinä.

Sairaalassa

käytiin ja siellä oli Mrs. Wilho Salminen. Näytti, että Mrs. Salminen oli kovin heikossa kunnossa.

William Hänninen näytti sairaalassa virkistyneen, mutta kaipa Williamillakin on pitkä tie edessä voittaa sairautensa.

Vanhojen kodin

rakennuspaikan löytämisestä lyödään arpaa, että mihin se rakennetaan, jos rakennetaan.

Nyt näyttää siltä, että enemmistön asiaan kiinnostuneiden katseet ovat kiintyneet entisen Heywood farmin alueeseen, joko rakentaa ne talot sairaalan rakennuksista alkaen, taikka sitten alkamaan ulommaisesta laidast. — V. A.

Worcester, Mass.

Edellisessä kirjeessä

sanoin, että Mrs. Matilda Hallfors mahdollisesti on jo kotona sairaalasta. Niin ei käynyt. Hän joutuu leikkauspöydälle ja on edelleen St. Vincent sairaalassa.

ASKL:n osaston ja

Lincoln Square Haaliyhdistyksen puolivuosikokoukset pidettiin Mölylässä tiistaina 18 päivän iltana. Molempien puolesta rahaministerit Aaro Ylitalo ja Olli Nousiainen esittivät tiliaseman, jotka hyväksyttiin ja tilivapaus asianomaisille myönnettiin. Molemmista johtokunnista oli erovuorossa Olli Nousiainen, Aaro Ylitalo ja Nikolai Hallila. Kokous nimesi heidät uudelleen virkaan. Kaikki muut toimet jäi vuosikokouksessa valittujen hoidettavaksi. Valittiin hoitajia Mölylään. Lempi ja Jack Ranta sekä Lyydia ja Carl Carlson Jallu Martillan kiitoskirje luettiin huomiosta sairautensa aikana. Finistettiin suunnitelma Mölylän "soppapicknikistä", joka ajateltiin pitää sunnuntaina 13 päivänä elokuuta. Tilaisuuteen myös hommataan ohjelmaa. Emännäksi lupautui Aino Laderman ja hän hommaa tarpeellisen määrän apulaisia itselleen. Toivotaan hyvää ilmaa.

Kokousten puheenjohtajana toimi Lempi Ranta, pöytäkirjaa piti Nikolai Hallila. Puheenjohtajamme Edward Saari oli selkäsairauden tähden estetty tulemasta kokoukseen.

Peli-ilta

on taas torstaina. Tulkaa sakilla! Kiitosta ei ole tullut sanottua. Kolmella viikolla on ollut lahjoituspalkinnot. Ensimmäiseksi Sirkka Liukkonen, toiseksi Alina Lehtola ja viimeisenä oli Aino Laderman, lisäksi hän varusti komean kahvitarjoilun joten suuri kiitos teille.

Porista vieras

Niilo Osterlundin perhe sai vieraakseen neiti Ella Osterlundin. Hän on Niilon veljentytär Porista ja vierailu kestää kuusi viikkoa.

Lempi ja Aaro Ylitalo,

51 Catharine St., aikoivat perjantaiaamuna matkan Torontoon, Canadaan. He vierailevat Lempin sukulaisissa. Hauskaa reissua! — Niku.

SÄVELTÄJÄN KOHTALO

Melkein kaikki ovat joskus kuulleet englantilaisten kansallislaulun "God save the King" ja milloin kaksi tai useampi englantilainen kohtaavat toisensa jossain maailman kolkassa, kuullaan melkoisella varmuudella tämä tarttuva sävelmä. Tuskinpa kuitenkaan muistetaan siihen liittyvää surullista taiteilijakohtaloa. Laulun sävelsi englantilainen säveltäjä Henry Caroy. Hänen elämänsä oli pelkkää raatamista ja köyhyyttä eivätkä ihmiset ymmärtäneet häntä. Lokakuussa 1743 hänet löydettiin kuolleena. Epätoivoinen säveltäjä oli tehnyt itsemurhan. Hän tuskin saattoi aavistaa laulustaan tulevan englantilaisten kallisarvoisimman sävelmän.

— Taidat pitää minua täydellisenä idioottina?

— En suinkaan. Eihän kukaan ole täydellinen.

BOSK *HAUTAUSKOTI*
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli — Yksityinen parkkauspaikka

Tule mukaan!

Sijoita rahavarasi tähän osuustoiminnalliseen rahalaitokseen:

TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYKSEEN

VARAT NYT YLI $8,000,000
OMAT VARAT YLI $900,000

4¼ prosenttia maksoimme viime vuonna dividendiä osaketililtä

Tämän osuustoiminnallisen luottoyhdistyksen jäsenenä Sinulla on tilaisuus hoitaa edullisesti raha-asiasi.

Me annamme — AUTO-, PERSOONA- ja KIINNELAINOJA

Persoonalliset lainat on vakuutettu aina 3,500 dollariin saakka kuolemantapausten varalle.

Workers' Credit Union
(TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYS)
(Perustettu 1914)
48 WALLACE AVE. Puh. DI 5-5300 FITCHBURG, MASS.

Smith Funeral Home
PHILIP A. BJURLING,
hautajaisten johtaja
69 Vernon St., Gardner, Mass.
Tel. 77-W.

Lääkemääräyksiä
EINO'S PRESCRIPTION
Phone 1760
57 Parker St., Gardner, Mass.

OTTO HÄKKINEN
VAKUUTUSASIAMIES
11 Parker St., Gardner, Mass.
63-2-6222
Ashburnham Talbot 7-5290

ARCHAMBEAULT
PAINT & PAPER CO.
SISÄ- ja ULKOMAALAUSTA
Myymme MAALEJA, VERNISSAA sekä kaikenlaisia TAPETTEJA
175 NICHOLS ST., GARDNER, MASS.
Phone 364

ROBILLARD'S PHARMACY
Emilien R. Robillard
104 PARKER ST., GARDNER, MASS. — Puh. 632-5700
Gardnerin johtava APTEEKKI.
Lääkemääräyksiä täytetään. — Pätevää kohjuvöiden sovittamista.
Jäätelö-erikoisuuksia kaikkiin tilaisuuksiin.

WIRTHMORE STORES
KIVIHIILTÄ — WIRTHMORE REHUVILJAA — ÖLJYÄ
RAKENNUSTARVIKKEITA
435 Main Street Puh. 880 Gardner, Mass.

CHAIRTOWN LUMBER CO.
PUUTAVARAA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARAA
SEMENTTIÄ — KATTOAINEITA
W. Lukala mielihyvin palvelee teitä
OFF BARTHEL AVE. GARDNER, MASS.

Stanley's Jeweler
Granville E. Stanley
— Lahjoja jotka säilyvät —
33 PARKER STREET
GARDNER, MASS.

KIITOS

Kauniit ja sydämelliset kiitoksemme niille sukulaisille ja ystäville, jotka tulivat kotiimme viettämään meidän kultahääpäiväämme. Kiitokset kaikille korteista ja lahjoista. Kiitos niille, jotka lähettivät kortteja ja lahjoja eivätkä voineet saapua.

Kiitos kauniista kukista ja pastori Rantalalle hyvästä puheesta. Kiitokset lapsillemme, jotka tämän juhlan laittoivat sekä kaikille, jotka tavalla tai toisella auttoivat.

Aina säilytte muistossamme!

IDA ja GABRIEL MÄKELÄ.

25 Chandler St.,
Maynard Mass.

C. F. Strong:

AMERIKAN KANSAN VAIHEET

KUSTANTAJA TAMMI

305 sivua — hinta kovissa kansissa $3.00

Tämä kirja, jonka tekijä C. F. Strong on tunnettu englantilainen valtiollinen kirjailija, on valaiseva historiateos, joka erinomaisen hyvin sopii suomalaisen oppaaksi, koska teoksen kirjoittajakin tarkastelee asioita ulkopuolisen näkökulmasta. Tieteellisestä pätevyydestään huolimatta teos on tekijän tyylitaidon ansiosta kevyt lukea.

Meillä on nyt varastossamme tätä kirjaa vain 150 kappaletta, mutta lisää tilaamme sitä mukaa kuin menekki edellyttää, joten lähettäkää vain tilauksia rohkeasti.

RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA
Fitchburg, Mass.